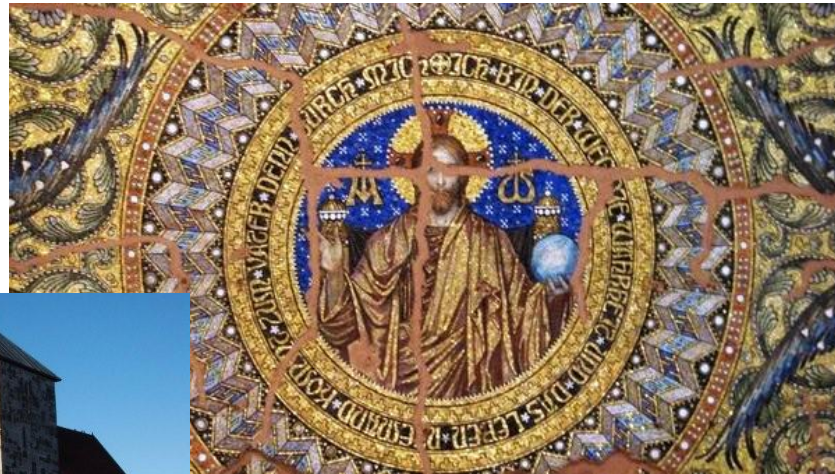

ÅRSPLAN 2008

Kirkerådet
Samisk kirkeråd
Mellomkirkelig råd

ÅRSPLAN FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2008

Kirkerådet
Samisk kirkeråd
Mellomkirkelig råd

Innholdsfortegnelse

Utfordringer for Kirkerådet i 2008:	5
Utfordringer for Samisk kirkeråd i 2008:	9
Utfordringer for Mellomkirkelig råd i 2008:	11
2.1. GUDSTJENESTELIV - KIRKENS ØKONOMI - INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON - SAMISK KIRKELIV - KIRKE OG SAMFUNN - FRED, RETTFERDIGHET OG MENNESKERETTIGHETER - LOKAL KIRKE I ET GLOBALT FELLESSKAP.....	14
2.1.1. Gudstjenesteliv	14
2.1.2. Kirkens økonomi	17
2.1.3. Informasjon og kommunikasjon	17
2.1.4. Samisk kirkeliv	21
2.1.5. Kirke og samfunn	24
2.1.6. Fred, rettferdighet og menneskerettigheter.....	29
2.1.7. Lokal kirke i et globalt fellesskap.....	33
2.2. TROSOPPLÆRING, UNG I KIRKEN	35
2.2.1. Trosopplæring.....	35
2.2.2. Ung i kirken	39
2.3. DIAKONI	42
2.3.1. Diakoni	42
2.4. Samarbeid	47
2.5. ØKUMENIKK - RELIGIONSIALOG - MISJON OG EVANGELISERING	51
2.5.1. Økumenikk	51
2.5.2. Religionsdialog.....	55
2.5.3. Misjon og evangelisering.....	59
2.6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK.....	61
2.6.1. Kultur og kirkemusikk.....	61
2.7. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL - KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE – UTDANNING, FRIVILLIGE, STILLINGER OG ANSATTE.	62
2.7.1. Kirkeordningsspørsmål.....	63
2.7.2. Kirkens organisasjon og ledelse	66
2.7.3. Utdanning, frivillige, stillinger og ansatte	69
2.8. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON	71
2.8.1. Organisering og administrasjon.....	71

Utfordringer for Kirkerådet i 2008:

... til for menighetene

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik står det i kirkeloven (kl § 24). De sentralkirkelige råd er til for menighetene og skal være et kompetanse- og serviceorgan til beste for menighetenes liv og virke. Det medfører at rådene går inn i oppgaver på vegne av menighetene både nasjonalt og internasjonalt og at mange av oppgavene er direkte menighetsrelaterte. Det som beskrives som utfordringer her i årsplanen er på ulike måter menighetsrelatert, her vil vi spesielt nevne arbeidet med Reform av kirkens gudstjenesteliv. Hver søndag feires det gudstjenester i nær sagt alle menigheter rundt om i landet, det er vår bønn at de forslag til nye liturgier som sendes ut på høring dette året skal bli til velsignelse for menighetene og skape gudstjenesteengasjement og glede rundt omkring i kirkene.

Kirkens synlighet i det offentlige rom

En levende kirke er avhengig av god kommunikasjonsevne. Dyptgående samfunnsendringer påvirker kirkens posisjon og rolle i offentligheten og som trossamfunn. Mange er opptatt av folkekirkens evne til å gjøre evangeliet kjent for flere, og av behovet for å styrke kirkens nærvær i det offentlige rom. Kirkemøtet 2006 vedtok en samlende kommunikasjonsplattform, som utfordrer til å utvikle strategier som gjør kirken mer synlig i det offentlige rom og skaper større helhet i hva som formidles gjennom mediene. For å bli mer synlig er det en utfordring å bli mer oppsøkende i aktuelle spørsmål som er på dagsorden i mediene og der kirkens stemme bør bli hørt.

Det er også viktig at saker som er på kirkens dagsorden blir formidlet på en måte som bidrar til å gi kirkens medlemmer sterkere tilhørighet og forventning til sin kirke. I forbindelse med en ny stortingsmelding om forholdet mellom stat og kirke er det viktig å kommunisere at kirkelig reformarbeid har som mål å gjøre kirke og menighet bedre i stand til å tjene sine medlemmer. Det samme gjelder ny diakoniplan, trosopplæringsreform og reform av kirkens gudstjenesteliv, som vil bli fokusert i 2008. Det er også en utfordring å formidle Kirkemøtets sterke miljøutfordringer, som skal synliggjøres i arbeidet med en 10-årig bærekraftreform.

Kirkens aktive deltakelse i klimakampen

Vår tids kanskje største utfordring er de pågående klimaendringene som er i ferd med å ødelegge økosystemer og livsgrunnlaget for mennesker i utsatte områder, og sterkest av alt vil ramme verdens fattige. Forståelsen av problemet og ønsket om og viljen til å snu utviklingen er tydelig voksende i menigheter, organisasjoner og institusjoner. Vedtakene og engasjementet fra fjorårets Kirkemøte

representerer en krevende utfordring for Kirkerådet. Nå skal det mangeårige arbeidet inn i en ny fase som fordrer bedre samordning, tettere oppfølging og større kraft i forhold til enkeltsaker og hele bredden i arbeidet med klima, miljø og rettferd. Dette året, som er det første i Bærekraftreformen 2008-2017, skal det legges et grunnlag for kirkens engasjement i årene framover ved den handlingsplanen som skal utarbeides. Det ligger en særlig utfordring i å gjennomføre planleggingen av denne ambisiøse opptrappingen og reorganiseringen på den ene siden, og samtidig fortsette de bestående aktiviteter og de mange, nyttige samarbeidsrelasjonene i kirke og samfunn på den andre siden. Det er nødvendig at det gjøres et godt arbeid for å skaffe et langsiktig økonomisk grunnlag for satsingen. En tilstrekkelig finansiering av reformen vil være avgjørende for en vellykket gjennomføring.

Planer og reformer

Den norske kirke er inne i en periode med et mangfoldig og omfattende arbeid med forskjellige nye planer og reformer. Den enkelte planen er en del av en større helhet og skal tjene denne helheten. Menighetsutvikling og fornyelse er målet med alt planarbeidet. Plan- og reformarbeidet er å forstå som virkemidler til menighetsutvikling. Dette må vektlegges både i arbeidet med den enkelte planen/reformen og i implementeringen. At det arbeides ut fra et slikt helhetsperspektiv vil tjene både de ulike planområdene og helheten. Dette året er det en spesiell utfordring å sørge for at Plan for diakoni, som ble vedtatt av Kirkemøtet i fjor, gis et godt utgangspunkt for å bli tatt i bruk i menighetene. Som den første av de planene som skal vedtas, vil denne planen fungere som en plogspiss for de planene som følger i neste omgang. Samtidig vil det være en minst like stor utfordring å legge opp til prosesser og konkrete tiltak som sikrer helhetsperspektivet på en slik måte at menighetene kan nyttiggjøre seg planene som de virkemidlene til menighetsutvikling som de er tenkt å være. Dette krever både en felles og helhetlig tilnærming og en tilnærming som er tilpasset det enkelte planområdet. Dette året må det arbeides systematisk med begge deler.

Stillinger og rekruttering

Fra bispedømmer, kirkelige organisasjoner og institusjoner kommer klare oppfordringer til Kirkerådet om å igangsette en større satsning på rekrutteringsarbeid i kirken, både til kirkelige utdanninger og til stillinger. For alle kirkelige stillinger viser tallene de siste årene at rekrutteringen er alt for dårlig og et godt arbeidsmarked i Norge bidrar til at også kirken må konkurrere om arbeidskraften. Skal kirken drive et godt rekrutteringsarbeid bør alle kirkelige nivåer og organer samarbeide godt og helst ut fra en samlet strategi. Erfaringer fra tidligere viser at det er tungt å opprettholde et systematisk rekrutteringsarbeid lokalt uten et sentralt miljø som kan motivere, inspirere og koordinere. Kirkerådet ser at det haster med å komme i gang med en større satsning.

Kirkens organisering

De seneste årenes reformarbeid med en rekke forsøk som gjelder organisering på menighetsnivå, fellestrådsnivå og prostinivå, er nå kommet til en fase hvor det er viktig å sammenfatte erfaringene og systematisere dem med tanke på utvikling av den fremtidige kirkelige organisasjonsstruktur. En utredningsgruppe ledet av KA har utredet spørsmål knyttet til framtidig organisering av arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke. Det er ventet at forslagene her også vil ha organisatoriske konsekvenser.

Trosopplæringsreformen har også vist behov for gjennomtenkning av kirkens struktur. Den politiske behandlingen av stat-kirke-spørsmålet i forbindelse med den varslede stortingsmeldingen om stat og kirke vil gi viktige rammer for det videre arbeidet.

Kirkemøtet har bedt om en samlet plan for det videre arbeidet på kirkeordningsfeltet i perioden 2008-2010. Utfordringen nå blir å tegne ut de viktige kirkeordningsmessige delområdene som angår kirkelig organisering, organisering av arbeidsgiveransvaret, finansieringsordning og valgordninger og demokrati, og se dem i sammenheng som utgangspunkt for utforming av en helhetlig kirkeordning for Den norske kirke.

Utfordringen blir å tegne ut en kirkeordning som tar utgangspunkt i den lokale menighetens behov og som kan sikre kirkelig nærvær og kirkebygg i alle landets lokalsamfunn, samtidig som administrative funksjoner ivaretas av tilstrekkelig robuste enheter.

Det er nødvendig med en større utredningsinnsats enn i dag, hvis en skal kunne utrede de ulike sidene ved kirkeordningen og se dem i sammenheng på en kvalifisert måte.

Et bredt ”vi” i å fornye kirkens trosopplæring

Trosopplæringsreformen ble vedtatt i Stortinget mai 2003 og innledes med en femårig forsøks- og utviklingsfase som er prosjektorganisert. 2008 er det siste året i denne innledende fasen. Gjennom de første fem årene har de fleste av menighetene i Den norske kirke arbeidet med prosjektbeskrivelser og sendt søknader for å videreutvikle trosopplæringen for alle døpte 0 til 18 åringer. Det gjøres et omfattende faglig arbeid gjennom evalueringsforskning og fagutviklingsprosjekter. Den innledende femårsperioden har preg av en omfattende dugnad. Overgang fra prosjektfase til implementering av reformen i alle menigheter vil prege arbeidet i 2008. Det siste året i prosjektperioden har tre hovedfokus:

- 1) Fortsatt skal reformen kjennetegnes ved at det drives et utviklingsarbeid med en fornyet trosopplæring både lokalt, regionalt og nasjonalt med høy kvalitet.
- 2) Reformens erfaringer skal evalueres og sammenfattes. Styringsgruppa for trosopplæringsreformen vil avlegge sin sluttrapport for prosjektperioden og Arbeidsfellesskapet som evaluerer reformen vil legge frem sin sluttrapport. Disse dokumentene skal opp til Kirkemøtet i 2008.
- 3) Det arbeides med å legge et godt beslutningsgrunnlag for videreføring av reformen med forslag til hvordan reformen kan implementeres i alle menigheter. I budsjettarbeidet for 2008 vektla en nær samlet Storkomité at det var viktig at reformen ble raskt trappet opp slik at alle menigheter kommer med.

Organisasjonsutvikling

Vår kirke står overfor mange og store endrings- og fornyelsesprosesser. Menighetene står overfor krevende prosesser som en konsekvens av reform av kirkens gudstjenesteliv og de nye plandokumentene som nå kommer. Spørsmål som gjelder vår kirkes totale organisering er under utredning.

Inn i dette bildet hører også en drøfting av den sentralkirkelige rådsstruktur og en gjennomgang og vurdering av de sentralkirkelige råds organisering og beslutningsstruktur. Denne prosessen ble påbegynt i 2005 med KM-sak 12/05 om Endringer i samansetjinga av dei sentralkyrkjelege råda. Saksdokumentet som forelå til behandling drøftet mulige endringer i i relasjonene mellom de sentralkirkelige rådene og deres sammensetning med tanke på å vurdere tiltak som kunne styrke det samlede arbeidet i de sentralkirkelige rådene og slik gjøre de mer tjenlige for hele kirken. Et første skritt var vedtaket om at leder for hhv Samisk- og Mellomkirkelig råd møter med tale- og forslagsrett i Kirkerådet. KM vedtok imidlertid å be rådene om å *arbeide vidare fram mot Kyrkjemøtet i 2006 med ei vurdering av forholdt mellom dei tre råda og av samansetjinga og mandat* (KM 12/05 pnkt 3). For KM 2006 ble kun forslag til statuttendringer lagt frem, og ikke en vurdering av forholdet mellom rådene, det spørsmålet må det følgelig arbeides videre med. Et sentralt spørsmål i dette utredningsarbeidet vil være om det behov for tre tunge beslutningsorganer som i noen grad i dag driver dobbel saksbehandling. Det må drøftes hvilke konsekvenser det bør ha at det økumeniske arbeidet i en helt annen grad enn tidligere er integrert i den nasjonale kirkes virksomhet.

Også Kirkerådets sekretariat må ha en struktur og organisering som gjør oss best mulig skikket til å løse de oppgaver vi til enhver tid står overfor. Det er behov for å vurdere om dagens avdelings, seksjons og stillingsinndeling er optimal i forhold til de prioriterte oppgavene som skal løses. Det at trosopplæringsprosjektet skal gå over fra prosjekt til drift nødvendigvis gjør en kritisk gjennomgang av dagens organisering. Videre er IT- virksomheten under utredning i KR. Både medlemsregister og mulig overtakelse av OVF nett, krever en gjennomtenkning av plassering og organisering i strukturen.

It-utvikling innen kirken

Medlemsregisteret planlegges til å bli en kjerne i et framtidig felles IT-system i Den norske kirke. Arbeidet som gjøres med ny registerløsning vil kunne få positive konsekvenser ikke minst sett i sammenheng med at registeret i framtiden kan få flere tusen brukere i ulike kirkelige organer. Potensialet for en større samhandling innen kirken på dette området er derfor til stede.

Dagens avtaler med leverandører er utgått og det er lovpålagt at det gjøres en åpen konkurranse om avtaler for programvare og drift. Arbeidet med nye avtaler startet opp i januar 2007 og er planlagt fullfør våren 2008.

Den norske kirke er blant de mest geografisk spredte virksomheter i Norge og har en sammensatt styringsstruktur. Dagens medlemsregister er preget av dette samt at løsningen det er lite enhetlig og har dårlig intern kommunikasjon. Derfor har løsningen mange åpenbare mangler og er lite effektiv.

Hovedmålsetningene for innføring av et digitalt medlemsregister er å

- utarbeide et system som gir en forsvarlig og enkel behandling av medlemsopplysninger
- sikre større samhandling og informasjonsflyt i kirken
- legge til rette for utvikling av en nasjonal IT-strategi for kirken

I dette arbeidet vil også utvikling av en digitalisering av kirkebøkene ha stor oppmerksomhet.

Jeg tror på Jesus Kristus, Guds Sønn vår Herre

Kirkemøtet 2007 hadde den 1.trosartikkel som hovedtema, nå i 2008 settes fokus på den 2.trosartikkel. Gjennom foredrag, gudstjeneste og andaktsliv vil kirkemøtedelegatene ha et spesielt ”Jesusfokus”. Spørsmål som hva det vil si å følge Kristus i dag vil stå sentralt, likeledes begrep som forsoning. Men dette fokuset kan ikke forbli innen Kirkemøtets ramme – dette fokuset må ut til hele vår kirke, visjonen må være ”Sammen i Kristus”. Kirkerådet og kirkemøtet vil være ”....til for menighetene”!

Utfordringer for Samisk kirkeråd i 2008:

Samisk kirkeråd har lyktes med å få på plass samisk representasjon i sentrale råd og utvalg, samt i de tre nordligste bispedømmerådene. Slik blir samiske perspektiver ivaretatt i kirkens organer. Utfordringene fremover er å knytte nærmere kontakt med miljøer i de samiske samfunn og samisk kirkeliv lokalt og regionalt. Formålet er å kunne bidra på en mer aktiv måte i videreutviklingen av samisk kirkeliv. En viktig bit i dette er å styrke samarbeidet med de tre nordligste bispedømmeråd for å ivareta samisk kirkeliv og formidle evangeliet for barn og unge på deres morsmål.

Tydeliggjøre utfordringene for samisk kirkeliv:

Samarbeidet med de tre nordligste bispedømmeråd vil i 2008 skje gjennom arbeidet med plan for utviklingen av samisk kirkeliv som Kirkemøtet 2006 bar bedt om i sak KM 7/06.

Særlige områder innenfor dette er ivaretagelse av samelovens språkregler i DNK og samisk trosopplæring.

Nordisk samarbeid - samiske kirkedager

Et viktig utfordring for Samisk kirkeråd er å delta i forberedelsene av samiske kirkedager i 2009. Samiske kirkedager er et initiativ av og for samer. Kirkedagene er en arena for å knytte fellesskapsbånd mellom samer fra ulike land og delta i gudstjenestefeiring sammen. Dette nordisk-kirkelige samarbeidet inkluderer samer i Russland og den ortodokse kirke i Inari.

Samisk trosopplæring

Rådets viktigste oppgave fremover er å tilrettelegge for trosopplæring for samiske barn og unge på sørsamisk, lulesamisk, nordsamisk og norsk. Samisk materiell er et nøkkelord og samtidig en knapphetsfaktor for opplæringen. Samisk materiell har ofte små opplag og trykking vil være en økonomisk utfordring for kirken. Derfor vil internett for samisk kirkeliv være et bra verktøy å bruke for å oppnå målsettingen om at samiske barn og unge skal ha tilgang på kirkelig materiell på samisk språk. Etablering av samisk nettsted er et stort økonomisk løft som krever et samarbeid mellom flere nivåer i kirken. Arbeidet med digitalt opplæringsmateriell krever kompetansehevingsarbeid og rekruttering av personer med samisk språk- og kulturkompetanse. Bruk av internett til trosopplæring har som målsetting å involvere lokalt og regionalt menighetsliv, samt ivareta bruk av samisk språk. Nettstedet vil gjøre det mulig å synliggjøre mangfoldet og å ivareta ulike samiske kristendomstradisjoner. Videre er årlig verdikonferanse en fellesarena for menigheter med samisk befolkning og et viktig strategisk verktøy for samisk trosopplæring. Det er viktig å videreutvikle verdikonferansen og knytte til seg kompetansmiljøer som kan støtte opp om samisk trosopplæring på en måte som gir uttelling for samisk kirkeliv som helhet. Dette må ses i sammenheng med plan for utviklingen av samisk kirkeliv.

Samisk språk

Samisk språk er et tverrgående perspektiv for alt arbeid i Dnk. Flere menigheter er nå omfattet av samelovens språkregler enn tidligere. Det er en budsjettmessig utfordring, samtidig som det er en språklig utfordring. Både i trosopplæring, ungdomsarbeid og gudstjenesteliv er det nødvendig å gjennomtenke hvilke språk- og kulturkompetansekrav stillinger for samisk kirkeliv skal ha. Erfaringene tyder på at språk og kultur er de viktigste bidrag til et bærekraftig og levende samisk kirkeliv. Bruk av samisk i kirken blir et særlig område som må ivaretas i plan for utvikling av samisk kirkeliv. Arbeidet gjøres i samarbeid med utvalgte bispedømmeråd.

Ungdomsarbeid

Å utruste ungdom til tjeneste i kirken er, ved siden av trosopplæring, kirkas viktigste oppgave. I perioden 2005-2007 har samisk ungdomsarbeid blitt gjennomført ved å leie inn ungdomskonsulent på timebasis. Det har ikke gitt den kontinuiteten som er nødvendig for å bygge opp et ungdomsarbeid. For 2008 vil Samisk kirkeråd knytte sitt ungdomsarbeid nærmere opp mot ungdomsarbeid som gjøres i Kirkerådet og i de tre nordligste bispedømmerådene. Dette er det viktig å utprøve for å få nye erfaringer som kan bidra til et levende samisk ungdomsarbeid lokalt og regionalt. Samisk kirkeråd vil fortsatt arbeide for å følge opp tidligere vedtak fra 2005 om at ”det må arbeides for

en forutsigbar økonomi for kirkelig arbeid blant samisk ungdom”. Utfordringen er likevel å bidra til at menigheter har et bærekraftig ungdomsarbeid gjennom ulike tiltak.

Kompetansebygging

Erfaringer fra Samisk kirkeråds mangeårige arbeid viser at kompetansebygging er en oppgave som samisk kirkeliv må arbeide konkret med. Det har vokst frem et behov innenfor områder som materiellutvikling for trosopplæring, salme- og liturgiarbeid og gudstjeneste- og andaktsliv generelt. Det er en utstrakt mangel på grunnlagsmateriell innenfor temaene samisk tro og åndelighet. Unge og voksne trenger både kunnskap og veiledning og bør involveres i et kompetansebyggende arbeid for personlig kristenliv og for engasjement for samisk kirkeliv. En av utfordringene i 2008 er å rekruttere samisk ungdom til studiet ”Tro og livssyn i Sápmi” ved Samisk høyskole. Dernest må en ivareta flere perspektiver i arbeidet for å videreutvikle kompetansebygging i samisk kirkeliv.

Et perspektiv er å arbeide for å bygge opp kompetanse som kan ta utgangspunkt i urfolks åndelighet og teologi, som nøkler til forståelse av tro og liv i dag.

Urfolksarbeid

Samisk kirkeråd vil ivareta internasjonalt urfolksarbeid i et samarbeid med Mellomkirkelig råd.

Gjennom samisk representasjon i komiteen for internasjonale spørsmål vil en del av arbeidet bli ivaretatt. Samtidig er det nødvendig å la seg utfordre på arbeid som over tid blir bærekraftig for urfolkskulturene.

Utfordringer for Mellomkirkelig råd i 2008:

Økumenisk arbeid

Den norske kirkes deltagelse i Norges Kristne Råd (NKR) må styrkes videre i forhold til nye relasjoner og det må legges mer vekt på regionalt og lokaløkumenisk arbeid i NKRs regi. Bønneuken for kristen enhet, som i januar 2008 markerer 100 år, bør bli et mer sentralt felt for kirkelig samarbeid i Norge. Kirkens Verdensråd må følges opp med tanke på norske bidrag (sammen med de nordisk og baltiske kirker), ikke minst i forhold til å få sikret og stabilisert urfolksprogrammet for noen år framover med en stabsperson i Geneve. Økonomisk bidrag fra norsk side er satt stor pris på, og vil utvilsomt være med å gi resulater. Arbeidet med religionsdialog og internasjonal politikk i ramme av CCIA blir meget viktig. MKR har en viktig rolle som rådgiver og støttespiller for Kjell Magne Bondevik som leder av dette organet i KV. Norges innsats i KV må koordineres med blant annet Kirkens Nødhjelp og våre nærmeste kirkepartnere i Sør-Afrika, Brasil og Palestina. Ny teologiske seniorrådgiver i staben ved MKR vil sette sitt preg på det teologiske arbeidet videre, bl.a. i Teologisk nemnd.

Luthersk fellesskap og misjon

Avtalen med Frikirken i Norge blir behandlet på Kirkemøtet i 2008. Høringsprosessen har gitt mange tilbakemeldinger, alle unntatt én er positive. Effektene av KM 2007 har gjort det nødvendig å etablere nye samtaler med Frikirken om utformingen av selve avtaleteksten. Det er godt håp om at avtalens vesentlig samarbeidselementer vil ivaretas. En betydelig oppgave i 2008 er å gjennomføre første del av et prosjekt, initiert av direktøren, for å klargjøre vesentlige sider ved det å være en evangelisk-luthersk kirke i dag. Dette tenkes gjort i år blant annet gjennom en internasjonal, hovedsakelig luthersk, konsultasjon om KVs ekklesiologidokument. Det lutherske verdensforbunds rådsmøte, kirkeledermøte og 60-årsjubileum i Lund i 2007 var viktig for å stake ut veien videre. Det blir fortsatt arbeidet i ”fornyelseskomiteen”, hvor Atle Sommerfeldt representerer Den norske kirke og Kirkens Nødhjelp. Det vil bli arbeidet for at Det Lutherske Verdensforbunds arbeid blir relevant og nyttig i forhold til kjerneområder i vår egen kirke, både urfolksspørsmål, gudstjenesteliv, teologisk arbeid, diakoni og misjon. Videreføring av avtalen med Sør-Afrika konkretiseres nå i flere bispedømmeavtaler, kontakten med den lutherske kirke i Palestina og Det hellige land ble i 2007 markert med flere brede delegasjonsreiser som har satt sterkt preg på Midtøsten-arbeidet videre. IECLBs engasjement i det sivile samfunn i Brasil vil fortsatt bli støttet. Det legges vekt på at våre partnere blir invitert til en grundig samtale om Den norske kirkes strategier og prioriteringer. Oppfølgingen av KM-vedtaket om misjon i 2005 krever fornyet engasjement og tenkning. Samarbeidet med misjonsorganisasjonene må styrkes for å gjøre misjon til en sak for hele kirken.

Miljøspørsmål

Mellomkirkelig råd vil fortsatt profilere og utvide kirkens engasjement i forhold til klimaendringene, ved å legge til rette for bredt økumenisk engasjement (lokalt, nasjonalt og internasjonalt) etter den vellykkede gjennomføringen av Verdens miljøverndag 2007. Dette skal skje i samarbeid med Kirkerådet, Bispemøtet og andre instanser i kirken. Det må også arbeides for at vi samarbeider med andre kirker i Norge, med Kirkenes Verdensråd, Konferansen av Europeiske kirker og Det Lutherske Verdensforbund, og med andre trossamfunn i Norge om disse spørsmål.

Global rettferdighet

Den norske kirke vil fortsatt, etter Kirkemøte-vedtaket i 2007, delta i internasjonale drøftinger om kirkenes rolle i arbeid for en mer rettferdig global handel og fordeling av ressurser. Dette skjer særlig i tilknytning til Kirkenes Verdensråds Agape-prosess, i samarbeid med Kirkens Nødhjelp og andre institusjoner. Midtøsten-strategien vil også veie tungt innenfor dette saksområdet.

Religionsdialog

Det er med stor glede at en egen stilling ble tildelt over Statsbudsjettet for 2008. Dermed kunne vikariatet på dette feltet gjøres til en fast stilling. Dette er et felt som krever mer av oss som kirke, lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Arbeidet vil bli intensivert og utvidet, i samarbeid med mange partnere. Det må arbeides mer med forholdet til både jøder og muslimer i Norge. Mellomkirkelig råds rolle som knutepunkt og koordinator for Den norske kirkes engasjement er nå etablert, og bør utvikles videre. Til saksområdet religionsdialog vil også ligge videre arbeid med integrasjon og oppfølging av ROM-prosjektet som avsluttes i år. Særlig vekt blir lagt på å stimulere til religionsmøter lokalt.

Europeisk samarbeid

Dette var i fokus i og med det store økumeniske møtet i Sibiu, Romania i september 2007. Mye ressurser ble lagt ned i dette, også fra vår side. Ikke minst gjaldt det å styrke ungdommers deltagelse i det økumeniske arbeidet, og styrket bidraget til større europeisk engasjement i det økumeniske fellesskap i Norge. Teologisk seniorrådgiver vil fortsette å representere Norge, sammen med generalsekretæren, innenfor Porvoo, GEKE og KEK.

Informasjon

Informasjon om MKRs arbeid og posisjoner i de ulike relasjoner er blitt styrket, ikke minst er dette reflektert www.kirken.no. Dette arbeidet vil fortsette i 2008-.

2.1. GUDSTJENESTELIV - KIRKENS ØKONOMI - INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON - SAMISK KIRKELIV - KIRKE OG SAMFUNN - FRED, RETTFERDIGHET OG MENNESKERETTIGHETER - LOKAL KIRKE I ET GLOBALT FELLESSKAP..

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Gjennomføre Kirkemøtets vedtak og ivareta felleskirkelige oppgaver for øvrig

2.1.1. Gudstjenesteliv

Resultatmål for feltet: Utvikle en ny gudstjeneste for Den norske kirke

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for bemanning og forvaltning				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Revidere retningslinjer for bruk av kirken, bruk av liturgiske klær og inventar og utstyr samt liturgiske farger	Liturgisk utvalg	Biskoper / bdr Praktikum ved utd. inst. Bispemøtet Infoavd. KR	10	
2) Videreføre arbeidet med å utvikle ny salmebok for Den norske kirke.	Infoavdelingen	De kristne trossamfunn Salmeutvalg og NFG Advokatfirma	55	P: 1 100 020 Lønn til rådgiver er ikke medregnet
3) Fullføre NFGs arbeid med ny tekstbok for Den norske kirke.	Infoavdelingen	Bispedømmerådene KA Arbeidstakerorg.	15	P: 80 000

4) Fullføre NFGs arbeid med forslag til ny liturgi for DnK.	Infoavdelingen, MKR, SKR	BM, RA, DnB,	40	P: 725 000 Lønn til rådgiver medregnet
5) Utvikle plan for implementering og gjennomføring av gudstjenestereformen.	Mange avdelinger i KR,	Bispedømmeråd, KA, MFO, PF, TeoLO o a. MF, TF o a	20	P: 150 000
6) Utgi hensiktsmessig informasjon om gudstjenestereformen.	Infoavdelingen, trosoppl	BM, andre kirkesafunn, kristne org, presse, Menigheter og Bispedømmeråd	2	
7) Gjennomføre offentlig anskaffelsesprosess for gudstjenestelige bøker.		Advokatkontoret Haavind Vislie	6	P: 125 000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeidspartnere	Eksterne samarbeidspartnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Saksbehandling til Liturgisk utvalg Liturgisk utvalg: arbeid i utvalgsmøte. Feltet drakt og kirketekstil: "Draktdager". Forberedende arbeid av Fagdag i kirkekunst og kirketekstil (Hamar 2009). Utvikling av informasjonsbrosjyre om liturgisk drakt for VTP/O2. Løpende oppgaver innenfor feltet liturgisk drakt og kirketekstil: a) godkjenningssaker: vurdering og uttalelser til biskoper og veilednings- og utviklingsarbeid for saksbehandlere i bispedømmer b) informasjon og rådgiving til produsenter, studenter og brukere av tjenestedrakt		Biskoper, bispedømmer, praktikum, Bispemøtets sekretariat		
2) Bearbeide salmeforslag, utarbeide innstilling til Kirkerådet, fortsette utvikling av ny salmebok i to bind etter oppsatt plan. Det økumeniske samarbeidet slutføres i denne omgang. Utvikle tjenlig ordinariemusikk, herunder drifting av koralbokkomite				

og kjøp av komponisttjenester. Innhente rettigheter, utarbeide design for prøvetrykk, avklare hvilke rettigheter Den norske kirke skal eie samt utvikle tjenlige avtaleverk som sikrer dette.				
3) Bearbeide tekstforslaget. Behandle forslaget i Kirkerådet. Forberede og gjennomføre høring. Systematisere høringssvar. Forberede sak til KM 2008 om innføring av ny tekstbok for DnK.				
4) Bearbeide tekstforslag og fremme til behandling i KR i febr og juni 2008. Oversette til nynorsk, drifte forfatter-/språkgruppe. Forberede og gjennomføre høring. Utvikle verktøy for gjennomføring av høringen.				
5) Samordne implementering med andre avdelinger i KR, arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Planlegge undervisningsopplegg sammen med utdanningsinstitusjonene.				
6) Forestå løpende informasjonsarbeid, herunder informasjon til alle aktuelle kirkelige organer etter oppsatt plan. Løpende samarbeid og informasjon i skjæringspunktet reform og liturgiske forsøk i menighetene				
7) Utlyse tjenstekonsesjon på det offentlige kunngjøringsstedet Doffin, utarbeide anskaffelsesdokumenter, gjennomføre konkurranse.				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Nye ordninger for gudstjenestelivet behandles på Kirkemøtet Fagdager i kirkekunst og kirketekstil for saksbehandlere ved bispekontorene. Hamar. Mai 2009 Forslag til revidering av retningslinjer for bruk av kirken, liturgiske klær og inventar og utstyr og bestemmelser om liturgiske farger legges fram for KM november 2009			
2010	Nytt ressursmaterieell for gudstjenestelivet ferdigstilles og tas i bruk, herunder nye gudstjenestebøker, salmebok i to bind og nye tekstbøker. Tilrettelegging av liturgisk materiale. Innhenting av erfaringer. Gjennomføring av kurs for alle menighetsråd			
2011	Innhenting av erfaringer. Oppfølging av kurs for alle MR. Tiltak som sikrer utvikling av reformens bærende idegrunnlag.			

2.1.2. Kirkens økonomi

Resultatmål for feltet: Bidra til at Den norske kirke får en tilstrekkelig økonomi

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for bemanning og forvaltning				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utarbeide modell for fordeling av trosopplæringsmidler	Trosoppl		2	
2) Arbeide videre med en kirkelig finansieringsmodell i lys av Stortingsmelding om Stat-kirke			1	
3) Innhente bispedømmenes behov for og vurderinger av helhetskirkelige prioriteringer innen kirkelig økonomi	Bispedømmene		1	
4) Skape nye initiativ og gode tiltak gjennom fordeling av tilskudd og lån fra Opplysningsvesenets fond.	Direktørs stab, alle avdelinger	KKD, bispedømmene	6	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utarbeide modell for fordeling av trosopplæringsmidler			2	
2) Gjennomgå meldingen om Stat-kirke, vurdere konsekvenser for kirkelig økonomi og vurdere videre arbeid med finansieringsmodeller etter dette.				
3) Drøfte prioriteringer med stiftsdirektører				
4) Ivareta tilskudds- og låneordningen fra OVF på en god måte.	Direktørs stab, alle avdelinger	KKD, bispedømmerådene	6	

2.1.3. Informasjon og kommunikasjon

Resultatmål for feltet:

Bidra til at Den norske kirke er en kommuniserende kirke, med basis i kirkens kommunikasjonsplattform.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Informasjonsavdelingen				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids- partnere	Eksterne Samarbeids- partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Kommunikasjonsstrategier Følge opp kommunikasjonsplattform for Den norske kirke ved utvikling og gjennomføring av kommunikasjonsstrategier for de sentralkirkelige råd.	Ledergruppa, avdelingene	Org.konsulent, bispedømmene, menighetene	14	B:2 000
2) Internett Drifte og videreutvikle nettportalen <u>www.kirken.no</u> som et medlemsfokusert nettsted, og styrke samarbeidet med bispedømmene og menighetene om synliggjøring av kirke og tro på nettet.	Avdelinger og prosjekter	Nettleverandør, bispedømmene, menighetene Sjømannskirken, skribenter, KA, eksternt firma	30	B:250 000
3) Offentlighetskontakt Bidra til økt profilering av Den norske kirke ved å synliggjøre mål og virksomhet for medlemmer og offentlighet	Ledergruppa, Avdelingene, bispemøtet	Mediene, offentligheten, bispedømmene, spesielt Møre og Nidaros	30	
4) Publisering Publisere informasjons- og veiledningsmateriell til hjelp for menighetene og de ansatte i deres virksomhet	Avdelingene, medlemsregisteret	Menigheter, bispedømmer, andre kirkelige instanser, abonnenter, annonsører, andre kunder, grafiker, trykkeri, designfirma, distributør	42	B:798 000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-	Eksterne	Ukeverk	P/B/E +

	partnere	samarbeids- partnere		Sum
<p>1) a) Følge opp evalueringen av informasjonstjenesten og bidra til avklaring av informasjonsavdelingens oppgaver og ressursbehov, og oppgaver og ressursbehov for en nasjonal kommunikasjonsenhet i Den norske kirke, blant annet når det gjelder ambisjonene for et nasjonalt nettsted.</p> <p>b) Utarbeide og videreutvikle kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder for de sentralkirkelige råd på bakgrunn av kommunikasjonsplattformen og kirkens dagsorden. Aktuelle strategiområder er mediestrategi, strategi for enkeltsaker, profileringsstrategi med presentasjon av grafisk profil, utgivelsesstrategi, strategi for interaktivitet på nettet, og strategi for myndighetskontakt.</p> <p>c) Ha kontakt og seminar for web- og kommunikasjonsmedarbeidere i kirken</p>	<p>a) Ledergruppa</p> <p>b) Ledergruppa, avdelingene</p>	<p>a) Org.konsulent, bispedømmene</p> <p>b) Bispedømmene, menighetene</p> <p>c) Bispedømmene</p>	<p>a) 4</p> <p>b) 6</p> <p>c) 4</p>	<p>c) B: 2 000</p>
<p>2) a) Drifte og videreutvikle teknisk plattform og presentasjon av stoff på nettportalen</p> <p>b) Samarbeide med bispedømmer og menigheter om felles verktøy, basisstoff og design på lokale og regionale nettsider på nettportalen</p> <p>c) Følge opp medarbeidere med oppdateringsansvar for integrerte nettområder på kirken.no innen bl.a. trosopplæring, religionsdialog, åndelig lengsel</p> <p>d) Presentere stoff på Søndagsportalen og ha skrivekurs for skribentene</p> <p>e) Lage plan for hvordan Valg 2009 skal tilrettelegges med valgsider og verktøy til gjennomføring av valget</p> <p>f) Synliggjøre på kirken.no åpne kirker med oppdatert faktainformasjon</p> <p>g) Presentere kartsøk på kirkebygninger til menighetskontorer</p>	<p>a) Avdelingene</p> <p>b) Avdelinger,</p> <p>c) Prosjekter</p> <p>d) Seksjon bemanning</p> <p>f) Seksjon bemanning</p> <p>g) Seksjon bemanning</p>	<p>a) Nettleverandør bispedømmene</p> <p>b) Bispedømmene, menighetene</p> <p>c) Nettleverandør</p> <p>d) Sjømannskirken, skribenter</p> <p>e) Menigheter</p> <p>f) Menigheter</p> <p>g) KA, eksternt firma</p>	<p>a) 10</p> <p>b) 4</p> <p>c) 4</p> <p>d) 4</p> <p>e) 4</p> <p>f) 1</p> <p>g) 3</p>	<p>B: 250 000</p>
<p>3) a) Presentere og distribuere kirkelige nyheter fra kirken sentralt på kirken.no og være oppsøkende overfor mediene om saker på kirkens dagsorden</p>	<p>a) Ledergruppa, avdelingene</p> <p>b) Ledergruppa,</p>	<p>a) Mediene offentligheten</p> <p>b) Bispedømmene,</p>	<p>a) 10</p> <p>b) 20</p>	

b)Ha pressetjeneste ved Kirkemøtet, bispemøter, bispevigslar, rådsmøter, og ved andre møter og arrangementer.	avdelingene, bispemøtet	spesielt Møre og Nidaros		
4) a) Redigere, utgi og distribuere Årbok for Den norske kirke 2008 - utgave nr. 57 – med ny design på omslaget b) Redigere, utgi og distribuere fire nummer av Kirkeaktuelt – etter den nye visuelle profilen c) Vedta ny strategi for utgivelser og vil følge opp denne. Skrive og redigere manus og koordinert produksjon, utgivelse og opptrykk av publikasjoner etter ny visuell profil, ifølge utgivelsesplan.	a)Avdelingene, medlemsregisteret b)Avdelingene, Medlemsregisteret c)Avdelingene	a)Kirkelige instanser, abonnenter, andre kunder, menigheter, bispedømmer, grafiker, trykkeri, distributør b) Annonsører, abonnenter, andre kunder, b)Menigheter, bispedømmer, designfirma, trykkeri, distributør	a)15 b)12 c)15	a) B 140.000 b) B 328.000 c) B 330.000
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008:				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Bidra til implementering av planer og reformer Bidra til implementering av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder. Arrangere og være vertskap for nordisk konferanse for kommunikasjonsmedarbeidere i de nordiske folkekirkene.			
2010	Bidra til implementering av planer og reformer Bidra til implementering av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder.			
2011	Bidra til implementering av planer og reformer Bidra til implementering av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder.			

2.1.4. Samisk kirkeliv

Resultatmål for feltet: Ha materiell tilgjengelig på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk språk, rekruttere samisk ungdom til kirkelig tjeneste og utdanning samt konkretisere samisk fellesskapsbygging på tvers av landegrensar.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Avdeling for samisk kirkeliv				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1)Gudstjenesteliv: a. Få oversatt og skrevet flere salmer på samisk	KR	ÅGM, Nidaros bispedømmeråd	Se under	P: 60 000
b. Å ha et levende gudstjenesteliv på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk	KR	3 nordligste bdr, ÅGM, Tysfjord menighet, biskopene i hht Nid og Sør-H.		P: 60 000
2) Ungdomsarbeid: Utruste og rekruttere samiske ungdommer fra ulike geografiske områder til tjeneste i kirken	KR, trosoppl.	De tre nordl. Bdr, KFUK/KFUM		P: 15 000 E:.40 000
3) Samisk trosopplæring: -hjelpe barn og unge til å erfare kristentroen i et fellesskap på eget morsmål	Trosoppl.sekr. KR	De tre nordl. bdr, IF-prosti/ÅGM/Snåsa/Nord- Rana/Tysfjord menigh.		E: 1,3 mill
4) Tydeliggjøre og systematisere utfordringer for samisk kirkeliv a. forberede samiske kirkedager 2009	KR	Samiska Rådet i Svenska kyrkan/Uleåborg stift i Finland, Sametinget Finland , SKKB, Ortodoks kirke i Finl., de tre nordl. bdr, IF-prosti,		P: 100 000

		ÅGM, Tysfjord menigh.		
b. lage en helhetlig plan for samisk kirkeliv hvor utfordringer for samisk språk, trosopplæring, ungdomsarbeid og urfolksdimensjonen synliggjøres spesielt c. Utrede en eventuell relokalisering av avdeling for samisk kirkeliv	KR	3 nordl. bdr/Oslo bdr/KA/Bibelselsk./utd.institusjoner: SH/Andre		P: 80 000 e/Trosoppl. 30 000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1)Gudstjenesteliv: Ha gjennomført salmeseminar 1.halvår i Snåsa: sørsamisk	KR:kirkeavd/infoavdelingen	ÅGM; Nidaros bdr, musikere, prest for sørsamer.	5	P
Liturgier: Godkjent liturgier på sørsamisk og lulesamisk: a). konsultert ressurspersoner sørsamisk + godkj,møte: (30 000) b). konsultert ressurspersoner lulesamisk + godkj.møte (30 000)			35	P
Materiell: c).Utgi nordsamisk liturgi (110 000) d.utgitt bønnebok, 4 språk (overført fra 079) d).Trykke opp Salbmagirji II-nordsamisk e).Produsert brosjyre for samenes nasjonaldag på 4 språk f). -oversette gudstjenestemateriell i hht til språkstrategier for samisk kirkeliv g). Produksjon og oversetting av gudstjenestemat. 4 språk (53 000)	Kirkeavd./ infoavdelingen	Soknepresten i Alta, Prosten i IF, Verbum, Ressursgruppe for bønnebok, forlag, de tre nordl, bdr, f. alle menigh. i landet		P
2) Ungdomsarbeid – samisknasjonalt h). - konsultere aktuelle miljøer og ivareta	KR: Ung.konsulent/ infoavdelingen,	De tre nordl. bdr	12	P E

ungdomsperspektiver i planarbeidet i). gjennomføre ledertreningskurs for ungdom i samarbeid med bispedømmene j). gjennomføre en ungdomssamling for å forberede gudstjeneste under samiske kirkedager. Samisknasjonalt - ivareta k). ungdomsperspektiver i planer (5 000) l). ledertreningskurs: ungdomsledere (40 000) m). ungdomssamling (15 000)	Trosoppl.sekretariat			
3)Trosopplæring – samisknasjonalt: Avklare drift og lokalisering av nettsted, verdikonferanse samt bidra til samisk innhold i plan for trosopplæring, - gjennomføre verdikonferanse, forberede strategi for materiellutvikling, evaluerte og rapportere om arbeidet i SKR -følge opp rekruttering til studiet ”Tro og livssyn i Sápmi” ved SH -delta på rekrutteringskonferanser, årlig trosopplæringskonferanse, rådgiversamling,	Trosoppl.sekr. KR	De tre nordl. bdr, IF-prosti/ÅGM/Snåsa/Nord- Rana/Tysfjord menigh, IKO/NSSF/SH/andre aktuelle	47	E/Trosoppl 1,3 mill
4)Planarbeid: Forberede arbeidet med å være medarrangør for nordiske samiske kirkegr 2009: -	KR: infoavdelingen/trosoppl.sekr.	Samiska Rådet i Svenska kyrkan/ Uleåborg stift i Finland, Sametinget Finland , SKKB, Ortodoks kirke i Finl., de tre nordl. bdr, IF-prosti, ÅGM, Tysfjord menigh.	47	P: 100 000
Koordinere arbeidet med plan for samisk kirkeliv: - ivaretatt særlige områder for samisk språk – ivaretatt særlige områder i samisk trosopplæring - ivareta ungdomsperspektiv og	KR/infoavdelingen /P.Dehlin	3 nordl. bdr/Oslo bdr/KA/Bibelselsk./utd.institusjoner: SH/Andre	21	P: 80 000 e/Trosoppl. 30 000

gjennomføre konsultasjoner med aktuelle - ivareta urfolksdimensjonen gjennom bistand fra eksterne personer - Rådsmøte tilrettelegging				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Ferdigstilling av plan for utviklingen av samisk kirkeliv, inkl samisk trosopplæring, bruk av samisk språk, ungdomsarbeid. Arbeide for at samisk trosopplæring og materiellutvikling kan fortsette i SKR Delta som medarrangør av samiske kirkedager i Inari i juni. Bidra til at sørsamisk salmestoff utgis Slutføre arbeidet med lokalisering av SKRs sekretariat. Sikre budsjett for et eventuell nytt lokaliseringssted.			
2010	Styrke det helhetlige arbeidet med samisk kirkeliv, øke språkkompetanse på lulesamisk og sørsamisk regionalt og nasjonalt. Dermed styrke arbeidet med rekruttering av samer og samiskspråklige til kirkelig utdanning. Eventuell flytting av sekretariatet.			
2011	Rullering av plan for utvikling av samisk kirkeliv.			

2.1.5. Kirke og samfunn

Resultatmål for feltet: Være pådriver for en bærekraftig utvikling av klima og miljø. Realisere likestilling mellom kjønnene og kirken som et likeverdig fellesskap for alle uansett funksjonsevne og alder. Være premissleverandør i saker som gjelder skolebarnehage/kirke.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for kirke og samfunn				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) <u>Miljø, forbruk og rettferd:</u> Gjennomføre første fase i Bærekraftreformen 2008-2017.	KUI, Avd. for økum. og intern. spørsm.	KN, NKR, KA, PF, Korsvei, de kristelige organisasjonene, Grønn hverdag, Forum for utvikling og miljø, Stiftelsen Fairtrade/Max Havelaar,	30	B: 10.000 P: 450.000 Søkt om: E: 1,4 mill.

		European Christian Environmental Network (ECEN)		(beløpene må avpasses hverandre)
2) <u>Mennesker med funksjonshemming i kirken:</u> Arbeide med praktisk tilrettelegging, holdningskapende arbeid og teologisk nytenkning med sikte på å inkludere mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken.	Avd. for økum. Og int. spørsm., Avd. for samisk krk.liv	KKD KA EDAN BD	15	B: 25.000
3) <u>Mennesker med utviklingshemming:</u> Arbeide for at mennesker med utviklingshemming får mulighet til å delta i fellesskapet i kirken.	Borg bdr	Sosial- og helsedirektoratet, SOR Samarbeidsrådet for mennesker med psykisk utviklingshemming KA, NKR, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL).	7	B:15.000
4) <u>Kjønn og likestilling:</u> Fortsette arbeidet for et likeverdige og likestilte fellesskap av kvinner og menn på alle felt og nivå.	Utvalg for kjønn og likestilling	Presteforeningen, Norsk Kvinnelig Teologforening, Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK), Women in Church and Society (WICAS), Norsk økumenisk kontaktforum for kvinner (NØKK).	10	B: 20.000
5) <u>Kirke-skole/barnehage</u> Bidra til å heve kompetansen blant kirkelig tilsatte på feltet kirke-skole/barnehage og delta i den offentlige debatten om saker knyttet til undervisningssektoren.	Seksjon for forvaltning og bemanning, MKR, SKR	IKO Kirkelig pedagogisk senter, KPF Kristent Pedagogisk Forum, Menighetsfakultetet, Det teologiske fakultet UiO, Kirkeakademiene, KA kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, bispedømmene	9	B: 8.000,-

6) Bidra til felles faglig forståelse og tettere samarbeid med bispedømmerådene om arbeidsfeltene i Seksjon for kirke og samfunn.		Bispedømmerådssekretariatene	3	B: 5.000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Fortsette å utvikle det kirkelige miljønettverket og samarbeidet med miljøvern- og andre relevante organisasjoner. Fortsette arbeidet med miljøfyrtårnsertifisering og grønne menigheter. Utdanne og følge opp miljøsertifiserere i alle bispedømmene. Stimulere til markering av Skaperverkets dag og delta i klimakampanjer. Utarbeide en milepælplan med årlige mål til Kirkemøtet 2008.				
2) a) Etablere arbeidsgruppe som skal utarbeide plan for kirkelige arbeidsgivere når det gjelder tilrettelegging for funksjonshemmede som oppfølging av KM-sak 13/06 og komme godt i gang med arbeidet. b) Gi faglige innspill til trosopplærings- og gudstjenestereformen, innføringen av Plan for diakoni og til oppfølgingen av sak KM 11/06. c) Følge opp internasjonale og økumeniske kontakter (møter og konferanse) d) Holde forelesninger på de ulike utdanningsinstitusjonene og ha kontakt med de ulike studieforbundene.	b) MKR e)Trosopplæringssekretariatet	a) KKD, KA, BD, NAV c) EDAN Nordisk nettverk d)Utdanningsinstitusjonene	a) 10 b) 2 c) 2 d) 1	a) B:6.000 b) B: 1.000 c) B:18.000
3) Følge opp omsorgsmeldingen når det gjelder tros- og livssynsfrihet for mennesker med psykisk utviklingshemming og utvikle		Sosial- og helsedirektoratet, Helsetilsynet, Diakonhjemmets høgskole, div. interesse og		

samarbeid med Den kulturelle skolesekken. Påbegynne arbeidet med å utarbeide en strategi for kirkens skole/barnehagepolitikk		bispedømmene	1	
6) Arrangere dagskonsultasjon 29. okt. med Plan for diakoni som hovedfokus og med seksjonens tverrgående perspektiver sett i et helhetsperspektiv som tema.				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	<p>Miljø, forbruk og rettferd: Følge opp første fase av Kirkemøtets vedtatte Bærekraftplan 2008-2017 med vedtatte årlige mål. Å sikre stabil og langsiktig tilgang til økonomiske midler vil være avgjørende for graden av innsats. Noe av innsatsen vil være rettet mot en økumenisk miljøkonferanse i regi av NKR og FNs klimakonferanse i København.</p> <p>Mennesker med funksjonshemming: Arbeidet med handlingsplan for kirkelige arbeidsgivere skal være fullført.</p> <p>Mennesker med psykisk utviklingshemming: Arbeide med eventuell sak til Kirkemøtet og fortsette å følge opp samarbeid og kontakt med SHdir angående de sider ved omsorgsmeldingen som gjelder tros og livssynssamfunn vil være prioriterte oppgaver. Samarbeidsprosjektet med KA om konfirmasjon for alle må også følges opp.</p> <p>Kjønn og likestilling: Implementering av ny Strategiplan for kjønn og likestilling vil være den viktigste utfordringen. Det er et mål å sikre en større personalressurs på feltet.</p> <p>Kirke-skole/barnehage Situasjonen når det gjelder arbeid med kirke, skole og barnehage må følges nøye, og rollen som premissleverandør og aktiv deltaker i debatten omkring forståelse og oppfølging av lovverk og rammeplaner må videreføres. Det bør legges til rette for tiltak som kan knyttes til Den kulturelle skolesekken.</p>			
2010	<p>Mennesker med funksjonshemming: Handlingsplan for kirkelige arbeidsgivere skal gjøres kjent og tas i bruk.</p> <p>Mennesker med psykisk utviklingshemming: Eventuelle kirkemøtevedtak skal følges opp.</p> <p>Kjønn og likestilling: Samme målsetting som 2009. Er forhåpentligvis nærmere målet om en større stillingsressurs på feltet.</p> <p>Kirke-skole/barnehage: Følge utviklingen med hensyn til samarbeid kirke-skole/barnehage.</p>			
2011	<p>Miljø, forbruk og rettferd: Siden Kyoto-avtalen skal fornyes det året vil det være stort fokus på miljø. Kjønn og likestilling: Større stillingsressurs er på plass som vil bidra til bedre oppfølging av Strategiplanen som skal revideres i dette året.</p>			

2.1.6. Fred, rettferdighet og menneskerettigheter

Resultatmål for feltet: Tydeliggjøre kirkens politiske rolle og engasjement i samfunnet

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Bidra til en mer human flyktningpolitikk og styrke Den norske kirkes engasjement for migrasjonsspørsmål og integrering av flyktninger og asylsøkere.	Kirkeavdelingen Infoavdelingen	Bispemøtet NKR Flyktningenettverket Migrantmenigheter UNE, UDI, AID Politiske partier KV, LVF, CCME De nordiske kirkene	10	B: 35.000
2) Styrke engasjementet for Midtøsten	Kirkeavdelingen, Infoavdelingen	KN, UD, NKR, KV, LVF,	6	B: 30.000 E: 40.000
3) Ta opp aktuelle spørsmål knyttet til økonomiske og sosiale menneskerettigheter, med særlig fokus på den norske stats nasjonale og internasjonale forpliktelser	Infoavdelingen, Samisk kirkeråd	KN, Menneske- rettighetsfondet, NGO forum for menneske- rettigheter, LVF, International Dalit Solidarity Network (IDSN)	5	B: 15.000
4) Videreføre arbeidet med økonomisk globalisering og global rettferdighet	Kirkeavdelingen, Infoavdelingen	FORUM (for utvikling og miljø), KN, LVF, svenska kyrkan, KV, bispedømmene	5	B: 20.000

5) Videreføre Den norske kirkes engasjement i klima og miljøpolitikken	Kirkeavdelingen, Infoavdelingen	KN, KV, FORUM	7	
6) Videreføre arbeidet med religionsfrihet		Oslokoalisjonen, KV	5	E: 50.000 (Oslokoalisjonen)
7) Styrke Mellomkirkelig råds engasjement for fred og rettferdighet i samarbeid med kirker vi har avtale og fellesskap med i Sør-Afrika, Brasil og Palestina		KN, KV	2	B: 60.000
8) Bidra i Leuenbergfellesskapets (Konferansen av Protestantiske kirker i Europa) arbeid med å lage kriterier for kirkenes sosial-etiske engasjement	Kirkeavdelingen	LVF, CPCE/GEKE, KEK	5	B. 15.000
9) Felles virksomhet			15	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) <u>Flyktningepolitikk og integrering</u> - Følge opp vedtakene fra Kirkemøtene i 2006 og 2006 - Sammen med biskopene profilere Dnk som aktør i innvandrings- og integreringsdebatten, med et særlig fokus på papirløse/ureturnerbare innvandrere i 2008. - Legge til rette for møter med stortingskomité, de politiske partiene og statlige institusjoner som AID, UNE og UDI. - Samarbeide med og gjøre bruk av NKRs Flyktningenettverk, samt øke kontakten med migrantmenigheter i Norge. - Styrke samarbeidet med andre relevante organisasjoner, både kirkelige og sekulære, som arbeider for en mer human integrerings-, flyktning- og innvandringspolitikk. - Styrke den teologiske refleksjonen og det økumeniske samarbeidet nasjonalt og internasjonalt i forhold til flyktning, asyl, integrering og migrasjonsspørsmål, herunder delta i det nordiske nettverket for kirker og				

migrasjon og delta i arrangementen av integreringskonferanse i Sverige.				
2) <u>Midtøsten</u> - Ferdigstille MKR-dokumentet ”Hovedområder i engasjementet for Midt-Østen” - Vise solidaritet med kirkene og styrke det kristne nærværet i området - Planlegge og gjennomføre reise for norsk kirkelig ungdom til Syria - Bidra til den norske og internasjonale politiske debatten om Midtøsten - Arbeide inn mot stiftelsen ”Oljeberget” med tanke på støtte til den palestinske befolkningen - Samarbeide økumenisk om Midtøsten-spørsmål i Norge og internasjonalt - Delta i Ledsagerprogrammet som eierorganisasjon				
3) <u>Menneskerettigheter</u> - Forberede saker og fulgt opp vedtak i Menneskerettighetsutvalget - Sitte i arbeidsutvalget og styret for Menneskerettighetsfondet - Engasjere seg i de kasteløses (dalitenes) kamp for verdighet og rettferdighet				
4) <u>Globalisering</u> - Følge opp Kirkemøtesaken om ”Økonomisk globalisering som utfordring til kirkene” - Delta i AGAPE- prosessen i Kirkenes Verdensråd - Delta i FORUMs arbeidsgruppe om finansiering for utvikling				
5) <u>Klima og miljø</u> - Reise klima og miljø som et bredt økumenisk spørsmål - Bidra til den norske politiske debatten om en helhetlig				

<ul style="list-style-type: none"> utvikling av nordområdene - Delta i debatten om forvaltningen av oljefondet og hvordan fondet kan brukes i miljøets og de fattiges tjeneste - Løfte miljøspørsmålene opp som en bred inter-religiøs utfordring - Utarbeide et dokument om teologi og spiritualitet ang. klimasaken (KM-vedtaket). 				
<p>6) <u>Religionsfrihet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sitte i arbeidsutvalget og styret i Oslokoalisjonen for tros og livssynsfrihet. - Ferdigstille prosjektet Misjon og Menneskerettigheter under Oslokoalisjonen 				
<p>7) <u>Fred og rettferdighet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Finne måter å trekke sivilsamfunnets organisasjoner med i samarbeidet i de aktuelle landene - Besøke den lutherske kirken i Sør- Afrika - Delta i styringsgruppen i Kirkelig Fredsplattform 				
<p>8) <u>Kriterier for sosialetisk engasjement</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Delta i arbeidsgruppen som utarbeider kriterier for protestantiske kirkers sosial-etiske engasjement og standpunkter - Dele erfaringene fra dette arbeidet i Den norske kirke 				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Arbeidet med De kristne i Midtøsten vil være en hovedsak. Klima og miljø vil bli prioritert.			
2010	Arbeidet med De kristne i Midtøsten vil være en hovedsak. Klima og miljø vil bli prioritert.			
2011	Arbeidet med De kristne i Midtøsten vil være en hovedsak. Klima og miljø vil bli prioritert.			

2.1.7. Lokal kirke i et globalt fellesskap

Resultatmål for feltet: KUI vil styrke Den norske kirkes arbeid for en mer rettferdig verden, gjennom kunnskap, endrede holdninger og konkrete handlinger

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar:				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Globalt gudstjenesteliv: Bidra til at liturgisk materiale fra søsterkirker i Sør er utviklet, gjort tilgjengelig og markedsført overfor norske menigheter.	MKR infoavdelingen	NKR, KN, IKO, bispedømmene	8	E: 80.000
2) Vennsaksarbeid, dialog og kulturmøter: Styrke det internasjonale solidaritetsarbeid i norske menigheter gjennom bl.a. vennsaks- og kultursamarbeid, samt prosjektstøtte.	MKR	Bispedømmene, SMM, Vennsaks nord/sør, KN	6	E: 130.000 + 100.000
3) Miljø, forbruk og rettferd: Bidra til økt engasjement for oppfølging av KM-sakene om miljø, forbruk og rettferd, samt økonomisk globalisering	KR TRO	Bispedømmene, NKR, KN, IKO, Grønn hverdag	7	E: 75.000
4) Kunnskap og kirkelig refleksjon om Nord/Sør-spørsmål: Bidra til økt satsing på økumeniske og internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning, og til økt engasjement for oppfølging av KM-saken "Hiv&aids som utfordring til Den norske kirke".	MKR KR	Utdanningsinstitusjonene, NKR, KN, Norden- Foccosa, diakonirådgiverne, Kirkens bymisjon	6	E: 80.000
5) Nettsidene www.kui.no: drifte og videreutvikle nettsidene, spesielt med henblikk på kirkelig ansatte og på ungdom	infoavdelingen	Timebasert medarbeider	4	E: 100.000
6) Felles virksomhet og Øvrige oppgaver	MKR/KR mv	RORG, Max Havelaar mv	10 2	E:30.000
Totalt			44	E:595.000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:				

<p>1.1. Utvikle og sende ut ressursmaterieill til bruk for markering av nord/sør-søndagen, Verdens aidsdag, Freds- og menneskerettighetssøndagen, Skaperverkets dag</p> <p>1.2. Oppdatere nord/sør-liturgidatabasen på norsk og engelsk (www.kui.no) fortløpende</p> <p>1.3. Bidra ved verksteder og gudstjenester lokalt og regionalt med inspirasjon fra den verdensvide kirke (Syng håp, Porto Alegre-heftet; Grønn kirkebok mv) hele året</p> <p>1.4. Oversette og bearbeide nytt liturgisk materieill fra internasjonale kirkelige organer (KV, LWF, EAA o.a.)</p> <p>1.5. Gi innspill til reform for gudstjenesteliv i Dnk om internasjonale, økumeniske gudstjenesteressurser</p>				
<p>2.1. Planlegge og arrangere kultur møte/turné (seminarer/workshops/gudstjenester) med musikere o.a. kunstnere fra Asia (sept)</p> <p>2.2. Utarbeide veiledningshefte til "Vennskap over grenser"</p> <p>2.3. På bakgrunn av søknader fra menigheter og organisasjoner, tilby økonomisk støtte til lokale nord/sørinformasjonstiltak etter Norads retningslinjer</p>				
<p>3.1. Markedsføre Grønn kirkebok og Grønne menigheter ved ulike arrangementer lokalt og regionalt</p> <p>3.2. Fremme menighetspedagogisk materieill relatert til KM-sakene 2007 (Klima/miljø og Økonomisk globalisering)</p> <p>3.3. Delta i nasjonal arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd</p>				
<p>4.1. Arrangere fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner (okt). Tema: Økonomisk globalisering</p> <p>4.2. Bidra til kursing av ledere og ungdom i hiv&aids-materieill (En kropp, Potitiv mv)</p> <p>4.3. Delta i norsk, nordisk og Norden-FOCCISA arbeidsgrupper om Teologi og hiv</p> <p>4.4. Samle og sende ut informasjon om Verdens aidsdag i kirkelig regi</p>				
<p>5.1. Drifte nettsidene med oppdatering og produsering av relevant</p>				

informasjon og ressursmateriell. Spesielt fokus på ”Kvinner og vann”.				
5.2. Utvikle tiltak basert på ungdom (IKT-basert læring)				
6.1. Forberede og følge opp 4 møter i KUIs prosjektkomité 6.2. Delta i rådsmøter til Grønn hverdag, Fairtrade/Max Havelaar og HivNorge pva Dnk 6.3. Delta i RORG-samarbeidet 6.4. Ivareta kontakten til det økumeniske nettverket rundt Global Worship og Hiv&aids (KV, LvF, EAA, Norden-Foccisa) 6.5. Delta i samarbeidsrelasjoner med Global Info, Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
Norad er søkt om midler (NOK 1.045.000) i henhold til 4-årig rammeavtale (2007-2010). Svar ventes o. 1.februar 2008. Det søkes nye midler for 2009 innen 1.oktober 2008.				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Videreføre KUIs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010) i forhold til Norad			
2010	Videreføre KUIs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010) i forhold til Norad			
2011	Videreføre KUIs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010) i forhold til Norad			

2.2. TROSOPPLÆRING, UNG I KIRKEN

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Utvikle kirkens trosopplæring og støtte det miljøskapende og forebyggende arbeidet blant barn og unge.

2.2.1. Trosopplæring

Se også vedlegg 1: Trosopplæringsreformen

Resultatmål for feltet:

Forberede overgang fra forsøksfase til implementeringsfase for Trosopplæringsreformen

Styrke og utvikle arbeidet med trosopplæring for barn, unge og voksne.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Sekretariatet for trosopplæringsreformen, Seksjon for kirke og samfunn				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Forberede innføringen av trosopplæringsreformen i alle menigheter på bakgrunn av erfaringene fra forsøksvirksomheten. Delta i utviklingen av ny plan for trosopplæringen.	Trosopplærings-sekretariatet	Sekretariatet for trosopplæringsreformen har hovedansvaret for dette arbeidet i nært samarbeid med KR's sekretariat.	13	
2) a. Inspirere og motivere ledere i barne- og ungdomsarbeidet til videre innsats i trosopplæringsarbeidet b. Koordinere og utvikle nettverket mellom kirkelige aktører i undervisningssektoren	Trosopplærings-sekretariatet	Bispedømmene, IKO Kirkelig pedagogisk senter, KA Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, NKrS Norsk kristelig studieforbund, MFO Musikernes felles-organisasjon, Presteforeningen, Kateketforeningen, Diakonforbundet	3	B:6.000
3) Arbeide for en fortsatt økning i oppslutningen om konfirmasjon		Bispedømmene Kirkens Nødhjelp Kateketforeningen, Rådgivere fra kirkene i Sverige, Finland og Island	9	B: 4.500 E (+ lønns-og administrasjonskostander) kr 615.000
4)Delta i utvikling av hjelpemateriell for undervisningssektoren		ROK (rus-oppvekst-kirke)/Rusmiddeldirektoratet Norsk Kristelig Studieforbund, Presteforeningen,	2	

		Kateketforeningen, IKO		
5) Styrke samarbeidet med bispedømmenivået på undervisningsfeltet		IKO Kateketforeningen	2	B: 3.500
6) Arbeide for å utvikle og koordinere voksenundervisningen gjennom arbeidet i Nordisk kirkelig studieråd og NKrS' norske komité.		Rådgivere fra de nordiske kirken og SENSUS studieforbund, Norsk Kristelig Studieforbund, Presteforeningen, Kateketforeningen, IKO	3	B: 5.000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeidspartnere	Eksterne samarbeidspartnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Delta i arbeidet med forberedelsene av implementering av trosopplæringsreformen Være en aktiv medspiller i arbeidet med Ny plan for trosopplæringen.	Sekretariatet for trosopplæringsreformen	Hovedansvarlig for dette arbeidet er sekretariatet for trosopplæringsreformen.	13	
2) a. Være medarrangør av den årlige Trosopplæringskonferansen Ivareta norsk deltagelse på nordisk barneteologisk konferanse i Uppsala b. Koordinere arbeidet i Kontaktforum for kateketikk c. Delta i det nordiske pedagogiske nettverket (jmf kirkeskolekonferanse i Gøteborg Pkt 2.1.5. ..)	a. Sekretariatet for trosopplæringsreformen	a. IKO Kirkelig pedagogisk senter Bispedømmene Rådgivere fra de nordiske kirken og b.c.SENSUS studieforbund, Norsk Kristelig Studieforbund, Presteforeningen, Kateketforeningen, IKO	a. 2 b. 1	
3) a. Produsere informasjonsheftet		a. Kirkens Nødhjelp, bispedømmene	a.7	

<p>”Konfirmant 2009” i samarbeid med bispedømmene og KN og sende det til alle ungdommer født i 1994.</p> <p>b. Starte arbeidet med nettbasert informasjon om konfirmasjon</p> <p>c. Delta i forberedelsene av Nordisk konfirmantleder-konferanse 09</p>	<p>b. Seksjon for kirke og samfunn, Info-avdelingen</p>	<p>b. Bispedømmene</p> <p>c. Kateketforeningen, rådgivere i de nordiske kirkene</p>	<p>b.1</p> <p>c.1</p>	
<p>4)</p> <p>a. Delta i styringsgruppen for ROK som står bak utgivelse av film og studiebok til bruk blant konfirmanter og ungdom for øvrig.</p> <p>b. Være involvert i utviklingsprosjektet ”Jenter i kirken”</p> <p>c. Slutføre studieprosjektet ”Skjønnlitteratur og livsfrågor”</p>		<p>a.b.ROK (rus-oppvekst-kirke)/Rusmiddeldirektoratet</p> <p>c. Norsk Kristelig Studieforbund, Presteforeningen, Kateketforeningen, IKO</p>	<p>3</p>	
<p>5)</p> <p>a. Arrangere 2 egne fagsamlinger for rådgivere ved bispedømme-kontorene med ansvar for undervisningsfeltet (april og november)</p> <p>b. Besøke 2 bispedømmer for å innhente informasjon og få del i erfaringer</p>		<p>Bispedømmene, Kateketforeningen, IKO Kirkelig pedagogisk senter</p>	<p>a. 1</p> <p>b.1</p>	
<p>6) a. Koordinere arbeidet i Norsk kirkelig studieråd.</p> <p>b. Være medarrangør for den nordiske konferansen som skal arrangeres i Norge høsten 08 eller våren 09.</p>		<p>Norsk kristelig studieforbund, Presteforeningen, IKO Kirkelig pedagogisk senter, Kateketforeningen</p>	<p>2</p>	

III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008	
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011	
2009	Arbeidet på feltet må forholde seg til og bidra aktivt i implementeringen av trosopplæringsreformen og i særdeleshet i arbeidet med Plan for trosopplæring 0-18 år. Det vil være aktuelt å bidra til en helhetstenkning i arbeidet med voksenundervisning rettet mot foreldre og faddere i denne sammenheng. Det er viktig å videreføre satsingen på konfirmasjon for å sikre oppslutningen om konfirmasjon som tradisjon i kirkelig og folkelig forstand.
2010	Arbeidet med implementering og inspirasjon i trosopplæringsarbeidet, arbeid med konfirmasjon og satsing på voksenarbeid med fokus på religiøs myndiggjøring, vil være sentralt.
2011	Arbeidet med implementering og inspirasjon i trosopplæringsarbeidet, arbeid med konfirmasjon og satsing på voksenarbeid med fokus på religiøs myndiggjøring, vil være sentralt.

2.2.2. Ung i kirken

Resultatmål for feltet: Den norske kirke vil være en kirke der unge opplever seg som en fullverdig del av fellesskapet.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for kirke og samfunn				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Styrke arbeidet i forhold til gruppen 18-30 år	Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung)	Ungdomsrådgiverne på bispedømmekontorene, Ungdomsrådene, ungdomsarbeidere og studentprester. Menighetsfakultetet (MF) og andre inst. som jobber med gruppen.	2 + eksterne ressurser i samarbeid med MF.	P: 200.000 totalt inkl. lprosjekt drift KR og driftsstøtte til samarb.prosj. MF
2) Videreutvikle nettverk og styrke samarbeidet med organisasjoner/institusjoner som driver	Trosopplæringssekretariatet	Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (SBU),	3	B: 20.000 total til feltet

ungdomsarbeid innen Den norske kirke.		utdanningsinstitusjonene, ungdomsarbeidere i kirken.		
3) Arbeide aktivt i forhold til tverrfaglig utvikling og refleksjon omkring ungdomsarbeid.	Trosopplæringssekretariatet Ufung	SBU, Ungdomsrådgiverne på bispedømmekontorene, andre organisasjoner og institusjoner som jobber med ungdom.	5	
4) Utvikle ungdomsdemokratiet i kirken generelt og Ungdommens kirkemøte spesielt.	Ufung Seksjon for bemanning og forvaltning Samisk kirkeråd (SKR)	Ungdomsrådgiverne på bispedømmekontorene, Ungdomsrådene i bispedømmene.	17	B: 285. 000 (Totalt til UKM)
5) Utarbeide et opplegg for lederutvikling for ungdom i rådsstrukturen	Ufung	Ungdomsrådgiverne på bispedømmekontorene, bispedømmeråd og ungdomsråd.	3	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Følge opp ressursgruppene for 18-30 fra Oslo, Stavanger og Nord-Hålogaland. Fagkonferanse 18-30 våren 08. Fremme 18-30 som sak på UKM 08 og KM 08	Ufung	De nevnte bispedømmer med ungdomsrådgivere. Menighetsfakultetet.	2 + eksterne ressurser i samarbeid med MF.	P: 200.000 totalt inkl. lprosjektdrift KR og driftsstøtte til samarb.prosj. MF
2) Sekretærfunksjon for og delta i SBU-samarbeidet. Styrke SBU som arena for strategisk koordinering og utveksling av erfaringer blant annet ved å gjennomføre en besøksrunde i aktuelle organisasjoner høsten 08. Holde oversikt over viktige nasjonale og regionale arrangementer og bidra til	Trosopplæringssekretariatet	SBU, andre organisasjoner som jobber med ungdom.	3	B: 20.000 total til feltet

informasjonsflyt.				
3) Forum for ungdomsteologi videreutvikles og deltakelse på den store fagkonferanse i Ungdomsteologi høsten 08 sikres.		Menighetsfakultetet	5	
4) Arrangere Ungdommens kirkemøte i Borg bispedømme med godt forberedte saker. Ivareta god deltagelse fra alle med rett til å sende delegater. Rekruttere og følge opp av samiske delegater til UKM. Følge med på hva som skjer på ungdomsfronten og hva som er relevant for samisk kirkeliv og holde løpende kontakt med SKR.	Ufung SKR	Ungdomsrådet i Borg, Borg bispedømme. Ungdomsrådgiverene, SBU. De tre nordligste bispedømmene.	17	B: 285. 000 (Totalt til UKM)
5 Følge opp unge delegater på Kirkemøtet Koordinere og oppmuntre til fortsatt satsning på Ung i kirken i bispedømmene. Ta initiativ til halvårlige samlinger for ungdomsrådgiverne på bispedømmekontorene. Begynne på besøksrunde til bispedømmene høsten 2008. Legge til rette for ung deltagelse i internasjonale kirkelige og politiske fora på vegne av Den norske kirke. Arbeide systematisk med lederutvikling for ungdom i rådsstrukturen.	Ufung, Mellomkirkelig råd.	Ungdomsrådgiverne.	3	
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Ungdommens kirkemøte i Sør-Hålogaland bispedømme – det blir dyrt, men viktig! Der vil vi høste av erfaringene med satsningen ”Ung i vår Herres verden”, samt fortsatt planmessig rotasjon av UKM til alle bispedømmer. Holde fokus på oppfyllelse av KM 93s vedtak om at 20% av medlemmene i de kirkelige rådene bør være ungdom under 30 år, med særlig vekt på lokalnivået, sokne- og menighetsråd. Legge vekt på å videreføre arbeidet med lederutvikling og			

	ungdomsteologi.
2010	Ungdommens kirkemøte i Hamar bispedømme. Foreløpig idé er tematikk om religionsmøte/dialog med ressurser fra Nansenskolen - på Nansenskolen(!). Tredje, store ungdomsteologikonferanse.
2011	Ungdomsdemokratiet formaliseres som offisielle organer i Den norske kirke.

2.3. DIAKONI

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Styrke kirkens diakonale og sosiale arbeid

2.3.1. Diakoni

Resultatmål for feltet: Ny plan for diakoni er gjort kjent og lokale planer er utarbeidet i en menighet i hvert prosti, opptrapping av ressurser og stillinger er i gang og de ulike delfelt innen diakonifeltet er samordnet og sett i relasjon til ny diakoniplan.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon kirke og samfunn				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Få til en overordnet samordning og initiering av tiltak i forbindelse med innføring av diakoniplanen	Trosopplæringssekretariatet, KUI, Avd for økumenikk og internasj.spm.,	Bispedømmekontorene, KA, Diakonforbundet,	5	
2) Diakoniplanens intensjon og innhold skal gjøres kjent på regionalt og lokalt nivå i kirken	Infoavdelingen, avd for samisk kirkeliv	Bispedømmenes diakonirådgivere, Diakoniseret Lovisenberg, lokale aktører, Diakonforbundet, KA, andr	10	P: 170.000 B: 14.000 (generell virksomhet, møter,reiser,

		diakonale aktører		medlavgift)
3) De store aktørene innen institusjonsdiakonien skal bli kjent med diakoniplanen og forholde seg til den i eget arbeid		Diakoniledermøtet. Enkelte aktuelle organisasjoner/institusjoner	4	
4) Utdanningsinstitusjonene skal bli kjent med innholdet i planen og forholder seg til det i sine planer og arbeid	Seksjon for bemanning og forvaltning	Diakonhjemmet, Diakonova, KUN, MF, TF	2	
5) Utarbeide materiell til innføring av planen og til enkelte av temaene	Trosopplæring, KUI	Diakoniseret, KA, aktuelle forfattere og prosjektgrupper	6	B: 5.000 P: 30.000
6) Arbeide for økte ressurser og flere stillinger innen diakonien	Seksjon for bemanning og forvaltning	KA, Diakonforbundet	6	
7) Bidra til å forebygge overgrep og til å legge forholdene til rette for god håndtering av overgrepssproblematikk i Den norske kirke	Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematikk (SRO)	Ansatte, tillitsvalgte og frivillige i Dnk	7	P: 50.000 B: 6.000
8) Bidra til at mennesker med ulik tro/livssyn får relevant psykososial støtte ved katastrofearbeid.	Ressursgruppen for kirkens tjeneste ved katastrofer og ulykker, Avd for økumenikk og internasj.spm	Politiet i Oslo, Psyko- sosial legevakt, Samarbeidsrådet for tro- og livssyn	2	B: 1.000

9) Samarbeide om spørsmål som angår kirkehelse		Sosial- og helse-direktoratet,	1	
10) Videreutvikle Den norske kirkes rusforebyggende arbeid og øke bevisstheten om alkoholpolitisk policyarbeid blant Den norske kirkes ansatte og tillitsvalgte.		Diakonforb., Kat.foren., Pf og KA., Av og Til og IRIS.	8	E: kr. 97.000,-
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1)Etablere en implementeringsgruppe, samordne planer og koordinere	Se delmål 1	Se delmål 1	5	
2) Trykke planen på bokmål, nynorsk og tre samiske språk, oversette til engelsk. Planen skal legges ut på nettet og trykte eksemplar skal deles ut til menighetsråd og andre definerte instanser Delta med foredrag på stiftsdager, fagdager for diakoner og lignende. Avholde arbeidsseminar i januar med diakonirådgi verne. Utdanne lokale diakoni-entreprenører i tilnærmet alle prostier. Avholde konsultasjonsdag for Seksjon			10	

for kirke og samfunn. (Se kap 8), evt konferanser og seminar sammen med andre diakonale aktører				
3) Planen oversettes til aktuelle språk. Den sendes også til aktuelle instanser utenom menighet				
4) Det utarbeides veiledere til bruk av planen innen institusjonsdiakonien. Delta på Diakoniledermøtet for å oppfordre til bruk av planen og veiledningsmateriell. Evt medvirke til/delta i seminar			4	
5) Det samarbeides om utfordringer knyttet til studieplaner innen diakoni. Det søkes å komme til med informasjon og utfordringer også i utdanning til prest og evt andre .			2	
6) Det lages standard-foredrag og powerpoint-presentasjoner til bruk for ulike aktører. Veiledning til planarbeid i tråd med fremgang i interne planprosesser i KR. Samordning og råd ved arbeid med "håndbok i diakoni" og lignende initiativ. Hjelpemateriell til kap 4.3 og 4.4 i samarbeid med interne			6	

aktører				
7) Legge plan for opptrapping av antall stillinger. Legge til rette for prosjekt med utprøving av ulike måter å organisere stillinger på. Vurdere mulighet for og evt søke om eksterne midler.			6	
8) Ferdigstille flyer om overgrepssproblematikk og hefte om frivillige og overgrep. Ferdigstilt avtale om Kontaktpersonordningen. Avholdt seminar om frivillighet og forebyggende arbeid 14.-15.04. Evaluert oppnevningssperioden for SRO og lagt til rette for oppfølging.			7	
9) Forberede og gjennomføre seminar på politihuset våren 2008			2	
10) Etablere kontaktmøter. Følge opp kartleggingsrapport utført av Diakonhjemmet.			1	
11) a) Arrangere rusforebyggende ledertreningskonferanse for medarbeidere som arbeider med ungdom og konfirmantarbeid. b) Rusforebygging –		Søke Diakonforb., Kat.foren., PF og KA. Av.og.til., IRIS	5 3	E: kr 44 000,- E: Kr.

implementere alkoholpolicy metode i Dnk (IGOR-metoden utviklet av IRIS (tidl. Rog.forskn. i samarb. m/Av.og.til (tidl. AlkoKutt) på bakgrunn av alkoholvaneundersøkelsen i Dnk.				15.000,-
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Arbeid med innføring av Diakoniplanen fortsettes. Det er viktig at feltet tilføres midler på regionalt og lokalt plan. Opptrappingsplan for diakonstillinger sees også i forhold til KM-behandling av diakonien som ordinert tjeneste. Prosjekt på områder som "forsoning" og andre nye områder settes i gang. Bidra til at det lages lokale planer i forhold til overgrepssaker og ved katastrofer og videreføre arbeidet i SRO.			
2010	Erfaringer fra arbeidet med diakoniplanen innhentes og resultatene gjøres kjent slik at videre arbeid kan dra nytte av erfaringene. Det arbeides med diakoniens plass i arbeidet med menighetens helhetsplanlegging.			
2011	Opptrappingsplan for diakonstillinger følges opp. Første evaluering av prosjektet knyttet til planen gjennomføres og eventuelle justering av strategier blir fulgt opp.			

2.4. Samarbeid

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Fremme samarbeid mellom kirkens organer, overfor frivillige kristelige organisasjoner og mellom kirke og samfunn.

Resultatmålet virkeliggjøres gjennom alle de samarbeidsrelasjonene som synliggjøres gjennom bolkene interne og eksterne samarbeidspartnere under alle bolkene, i tillegg til følgende samarbeidsrelasjoner:

Adm.avd.

Ikke noe samarbeid

Samisk avdeling

- Søndagsskoleforbundet på materiell.
- Sporadisk med Lyngen-læstadianske ledere
- KFUF-KFUM : Ungdomsarbeid: ikke konkret foreløpig

Infoavdelingen

- vi samarbeider med Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet om søndagsportalen, som inneholder kirkeårets bibeltekster på bokmål, nynorsk og samisk og en tekstkommentar til hver søndag. Vi publiserer det både på kirken.no og Sjømannskirkens nettsted, samarbeider om opplegget, og gir tilskudd til Sjømannskirken for administrasjon av ordningen. I år samarbeider vi også om et skrivekurs for de som lager tekstkommentarene.
- vi synliggjør organisasjoner, institusjoner og kirkesamfunn med omtale og oppdatert kontaktinformasjon i Årbok for Den norske kirke og på Den norske kirkes nettportal www.kirken.no
- vi synliggjør bredden i kirke-Norge gjennom formidlingen av stoff til inspirasjon og informasjon gjennom Kirkeaktuelt, pressestoff, opplysningstjeneste og på annen måte

Seksjon for kirke og samfunn

Rusfeltet

Konferansen «... et godt sted å være»

Samarbeid med Diakonforbundet, Kateketforeningen og Presteforeningen samt KA.

Alkoholvaneundersøkelsen i Den norske kirke: Samarbeid med Av.og.til (tidl. AlkoKutt)

Medlemmer hos:

Av.og.til

Rusfri

Kjønn og likestilling: Synnøve H.S. er konsultativt medlem av **FAKL** (Fagutvalg for kjønn og likestilling) under Presteforeningen.

Via **NEKK** (Nordisk økumenisk kvinnekomite) og via medlemmer oppnevnt av MKR har Kirkerådet et samarbeid med **NØKK** (Norsk økumenisk kontaktforum for kvinner) under NKR. Den norske kirke deltar dessuten i LVFs nordiske nettverk av **WICAS** (Women in Church and Society).

Feltet har også løpende kontakt og samarbeid med NKTF (Norsk kvinnelig teologforening).

Ungdom i kirken

Samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner (SBU) består av følgende: Norges kristelige student og skoleungdomslag, KFUK-KFUM, KFUK-KFUM-speiderne, Norges speiderforbund, Acta (Normisjonen), NMS U, Ung Kirkesang, Norsk søndagsskoleforbund, IKO og KRIK (Kristen idrettskontakt)

Ungdom i kirken: Prosjektet gjennomføres av MF i samarbeid med KR. Prosjektet inkluderer bla. ungdomsrådgi verne ved bispedømmekontorene.

Diakoni

Fagutvalg for diakoni har representanter fra følgende institusjoner/organer:

Diakoniledermøtet (pt Kirkens Sosialtjeneste), utdanning (pt Diakonova), Bymisjonen (pt leder i Drammen Bymisjon), diakonirådgi verne (pt Hamar), Kirkens familievern

Nettverksmøtet inkluderer Blå Kors, Kirkens Sosialtjeneste, Kirkens Bymisjon, Oslo og Frelsesarmeen.

I arbeidet med **Plan for diakoni** deltok Diakonhjemmets høgskoler og Diakoniseret Lovisenberg.

Katastrofeberedskap: Ressursgruppe for katastrofeberedskap: leder: fengselsprest og LRS-prest i Oslo; Erik Stabrun (ellers ikke-kirkelige instanser og Samarbeidsrådet for tro og livssyn).

Overgrepssproblematikk: Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematikk har representanter fra følgende: Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep, KA, to kristelige organisasjoner, hvorav en barne- og ungdomsorganisasjon, pt Normisjonen og KFUK-KFUM.

Integrering av mennesker med funksjonshemming: Nasjonal gruppe har representanter fra KABB (Kristent arbeid blant blinde) og Døvekirken.

Ved å delta i undervisningen har Torill Edøy samarbeid med Diakonova, Praktikum på TF og MF. Feltet har også løpende samarbeid med Frikirkelig studieforbund, Norsk kristelig studieråd og Nord-Norges diakonistiftelse.

I rammen av et samarbeid mellom Borg bispedømmeråd og Kirkerådet følger Tor Ivar Torgauten opp samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet, SOR Samarbeidsråd for mennesker med psykisk utviklingshemming, KA, NKR og STL.

Undervisning

Arbeid med formålsparagraf og KRL skjer i kontakt og samarbeid med IKO, Kristent pedagogisk forbund (KPF), MF og TF.

Trosopplæringskonferansen i november skjer i kontakt med IKO.

I forbindelse med KKKK festivalen ”**Kirken i den kulturelle skolesekken**” samarbeides det med KA.

I tilknytning til **Kontaktforum for kateketikk** skjer det et samarbeid med Kateketforeningen, NKrS, IKO, PF, KA, KPF, Det norske diakonforbund og Musikernes fellesorganisasjon.

Nordisk kristelig studieråd involverer samarbeid med NKrS, IKO, og PF.

Nordisk konfirmantlederkonferanse har vært arrangert i et samarbeid med Kateketforeningen.

Film/undervisningsopplegg: Samarbeid om dette skjer innen ROK (Rus- oppvekst- kirke). Samarbeidende parter der er Rusfri, Blå Kors, IKO, Norsk luthersk misjonssamband.

Konfirmant 2008: Kirkens Nødhjelp er en viktig samarbeidspartner i dette årlige prosjektet.

Miljø, forbruk og rettferd

Nasjonal arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd: Gruppen har representanter fra NKR, KN og Changemaker og Korsveibevegelsen.

Seksjon for bemanning, forvaltning og kirkelige registre

- Fortidsminneforeningen
- Norsk forening for kirke og kultur
- KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
- Norsk Hymnologisk forening
- Ung kirkesang
- Norges kirkesangforbund
- Musica Sacra
- Frivillighet Norge

I tillegg har vi utstrakt kontakt med de fleste yrke- og fagorganisasjoner som for eksempel Musikernes fellesorganisasjon og Presteforeningen. Disse kommer sannsynligvis ikke inn under kategorien organisasjoner i denne sammenheng.

2.5. ØKUMENIKK - RELIGIONSIALOG - MISJON OG EVANGELISERING

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Bidra til dialog og samhandling med andre kirke-, tros- og livssynssamfunn

2.5.1. Økumenikk

Resultatmål for feltet: Bidra aktivt til videreutviklingen av Den norske kirke som økumenisk partner

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar:				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Slutføre avtalen med DELF "To kirker- en tro"	KR, SKR, Infoavdelingen	DELF, BM, MKR	6	20'000
2) Konkretisere oppfølgingen av avtalen "Nådens fellesskap" med Metodistkirken i Norge	Infoavdelingen	Metodistkirken	4	5'000
3) Videreføre katolsk-lutherske relasjoner, herunder samtalegruppen KATLUSA, og første fase av studiet omkring "Kirkens apostolisitet".	Infoavdelingen	RKK	3	5'000
4) Videreutvikle relasjonene til ortodokse kirkene i Norge og i Europa	Infoavdelingen	Porvoo, KEK, Svenska Kyrkan, LVF	4	30'000
5) Bidra til å styrke og løfte opp Norges Kristne Råd i Norge		NKR	4	
6) Bidra til videreutvikling av lokaløkumenisk arbeid i Norge		NKR, Bispedømmene	5	
7) Bedre informasjonsarbeidet om økumeniske relasjoner	Infoavdelingen		4	
8) Delta i studiet og drøftelsen av KV's ekklesiologi-dokument fra Porto Alegre og studiedokumentet "The Nature and Mission of the Church"	BM	NTSF, BM	4	50'000

9) Gjennomføre første fase av et studieprosjekt om hva det vil si for Den norske kirke i dag å være en evangelisk-luthersk kirke.	KR	BM	8	
10) Konkretisere og følge opp avtalene med søsterkirkene i Brasil (IECLB), Midtøsten (ELCJHL) og i Sør-Afrika (ELCSA)	Infoavdelingen	IECLB, ELCSA, ELCHJ	6	OVF
11) Bidra til prosessen med å klargjøre Kirkens Nødhjelps egenart og rolle i økumenisk kontekst.		KN	1	
12) Bidra til styrket samarbeid med nordiske og baltiske søsterkirker, bl.a. på nivå av økumeniske sekretærer		De nordiske og baltiske folkekirker	3	20'000
13) Videreføre norsk engasjement i GEKE (Leuenberg fellesskapet)	Infoavdelingen	GEKE	3	20'000
14) Videreføre norsk engasjement i Porvoofellesskapet	Infoavdelingen	Porvoo Contact Group	3	20'000
15) Videreføre norsk engasjement i Konferansen av europeiske kirker (KEK)	Infoavdelingen	KEK	3	20'000
16) Videreføre norsk engasjement i Det Lutherske Verdensforbund (LVF)	Infoavdelingen	LVF	5	30'000
17) Videreføre norsk engasjement i Kirkenes Verdensråd (KV)	Infoavdelingen	KV	6	50'000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:				
1) Avtale med Frikirken - Vurdere høringsuttalelsene - Drøfte avtalens detaljer med Frikirken, KR og BM - forberede sak til KM 2008 - planlegge gudstjenester der avtalen tenkes feiret				
2) "Nådens fellesskap" - Avholde to møter i Samarbeidsrådet - Arbeide med diakonatet, ordinasjonsforståelsen, metodistisk tilslutning til Felleserklæringen om rettferdiggjørelsen, og prosedyrer ved overgang				

3) KATLUSA - Videreføre kontaktmøtene med gjensidig informasjon - Styrke studiearbeidet, særlig i forhold til den internasjonale dialograpporten om Kirkens apostolisitet.				
4) Kontakt med ortodokse - Styrke samarbeidet med Den russisk-ortodokse kirken, bl.a. i Joint Commission - Videreutvikle Barents-samarbeidet - Delta i den internasjonale luthersk-ortodokse dialogkommisjonen - Forsterke kontakten med Svenska Kyrkan om relasjoner med ortodokse				
5) Norges Kristne Råd - Delta i rådsmøtet og styret/AU - Delta i NTSF og Flyktningenettverket - Bidra til å styrke NKR i offentlig bevissthet				
6) Lokaløkumenikk - Etablere jevnlige forbindelser med oppnevnte MKR-kontakter ved bispedømmekontorene - Informere til menighetene om MKRs saker og kontakter - Videreutvikle partnerskap mellom menigheter/prostier/bispedømmer og søsterkirker i utlandet				
7) Info-arbeid - Styrke MKRs bruk av kirken.no som kanal for informasjon om økumenisk arbeid, relasjoner og avtaler				
8) Ekklesiologi - Fortsette arbeidet med ekklesiologidokumentet fra Porto Alegre i samarbeid med NTSF - Gjennomføre studiearbeid og konsultasjon om "The Nature and Mission of the Church" i samarbeid med BM, og forberede svar til KV				
9) Evangelisk-luthersk kirke - Gjennomføre første fase av arbeidet om hva det vil si at Dnk er en evangelisk-luthersk kirke				
10) Avtaler med søsterkirker - Videreføre og konkretisere samarbeidsavtalene med de lutherske kirkene i				

Brasil (IECLB), Midtøsten (ELCJHL) og i Sør-Afrika (ELCSA) - ivareta andre relasjoner gjennom ulike kontaktformer				
11) Kirkens Nødhjelp - delta på møter i KNs organer - avholde 2 kontaktmøter - videreføre samarbeidet mellom KN og Stiftelsen Oljeberget				
12) Nordisk samarbeid - delta på nordisk sekretærmøte - sende deltakere til arrangement i nordisk/baltisk samarbeid - utnytte og pleie de eksisterende nettverk i Norden/Baltikum				
13) GEKE - støtte norsk deltakelse i rådet og presidiet - samarbeide med andre nordiske GEKE-kirker om aktuelle spørsmål - bidra til å fremme samarbeidet mellom GEKE og Porvoofellesskapet				
14) Porvoo - gjennomføre delegasjonsreise fra Dnk til England/Scotland - delta på Theological Conference og Contact Group Meeting - delta i konsultasjonen mellom Porvoo og ortodokse kirker/KEK				
15) KEK - deltatt i sentralkomite- og kirkeledermøte - forberede og delta i KEKs sentralkomit� og i kommisjonsarbeidet - avholde 1-2 møter i Europautvalget - bidra til samkjøring det norske engasjementet i de økumeniske organisasjonene i Europa, særlig KEK, Porvoo og Leuenberg				
16) LVF - bidra til bevisstheten om det lutherske kirkefellesskapet globalt - bidra til prosessen med Renewal Committee og forberedelsen av LVFs generalforsamling i Stuttgart i 2010. - delta på rådsmøte i Arusha, juni 2008. - avholde ett m�te i LVFs nasjonalkomite				
17) KV - delta i sentralkomiteen, core group for Midtøsten og andre kommisjoner - arbeide med høringsprosesser om ekklesiologi-dokumenter fra Faith and				

Order (se delmål 8) - bidra til tenkningen om "Økumenikk i det 21. århundre" og utviklingen av en bredere form for global generalforsamling - gi faglig og økonomisk støtte til Kjell Magne Bondeviks arbeid i CCIA - bidra til KVs arbeid med urfolk - bidra til KVs arbeid med økonomisk globalisering				
--	--	--	--	--

2.5.2. Religionsdialog

Resultatmål for feltet: Styrke det interreligiøse samarbeidet lokalt, nasjonalt og internasjonalt ved å opprette flere og bedre kontaktpunkter mellom mennesker fra ulike trossamfunn, samt utvikle Dnks posisjon og tenking i forhold til det flerreligiøse samfunnet.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Bistå aktuelle samarbeidspartnere med faglige innspill og råd for å stimulere til arbeid med religionsmøte i norske menigheter - lokalt og regionalt.	Kirkerådet Kirkeavdelingen	Bispemøtet Lokalmenighetene NKR STL	8	P: 20000
2) Utvikle ROM-prosjektet i samarbeid med referansegruppen i rammen av prosjektperioden, og arbeide for en god videreføring av arbeidet etter at prosjektet er avsluttet.	Kirkerådet	Areopagos KN NMS Bispedømmene KIA	3	P: 25000
3) Systematisere arbeid nasjonalt og internasjonalt innenfor interreligiøs dialog, samt tydeliggjøre og styrke MKRs rolle i det interreligiøse landskapet i tråd med MKRs strategidokument.	Infoavdelingen	Ulike nasjonale aktører	2	B: 5000
4) Videreutvikle ulike ressurser og materiell for arbeid med	Infoavdelingen	NKR	7	B: 10500

religionsmøte.		Bidragsterorg.		
5) Styrke kirkelig nettverksbygging i forhold til religionsdialog.		Emmaus Areopagos Bispedømmene Gud i storby Kirkelig fellestråd i Oslo De teologiske fakultetene	8	P: 5000
6) Styrke tros og livssynsdialogen nasjonalt ved å bidra i og prioritere tjenlige arenaer for religionsdialog og religionspolitikk.	Kirkeavdelingen	STL Oslokoalisjonen Islamsk Råd Det Mosaiske Trossamfund NKR	8	B: 20000
7) Videreutvikle kontakten og samarbeidet med internasjonale organisasjoner og nettverk for å utveksle erfaringer fra religionsmøter.		Folkekirken og religionsmøde St. Phillip's Center Svenske Kyrkan EKD KV, LVF, KEK Porvoo-kirkene ECRL	5	B: 18000 P: 7000
8) Styrke det økumeniske arbeidet med religionsdialog i Norge.	Kirkerådet	NKR	2	
9) Fremme arbeidet for trosfrihet i tros- og livssynsdialogen.	Infoavdelingen	STL Oslokoalisjonen Kontaktgruppene HL-senteret NMiØ	2 2	B: 10000

		NORME		
10) Arbeide for at Kirkemøtets vedtak om religionens betydning for integreringsarbeidet blir tydeliggjort og tatt hensyn til i kontakt med så vel kirker som statlige og kommunale myndigheter.	Kirkeavdelingen Infoavdelingen	Flyktningenettverket AID, UNE, UDI, Politiske partier	2	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) <u>Bistå partnere</u> - Arbeide for å gjøre kirkeansatte, frivillige og andre interesserte kjent med "Troende møter troende" og tenkningen i studieheftet. - Være tilgjengelige pr. telefon, mail og ved personlig nærvær for bistand i oppstart og utprøving av ulike typer religionsmøtetiltak lokalt, regionalt og på stiftsplan.				
2) <u>Utvikle ROM-prosjektet</u> - Arbeide med avklaring av hvordan ROM-prosjektet kan videreføres som et program i Den norske kirkes strukturer, da på et nivå som menigheter og samarbeidspartnere finner tjenelig og lokalt innrettet.				
3) <u>Systematisere arbeid med religionsdialog</u> - Videreutvikle dokumentet med hovedlinjer for MKRs interreligiøse engasjement og gjøre dette kjent nasjonalt og internasjonalt. - Følge opp orienteringsdagen 11.januar med kontaktskapende arbeid og informasjonsspredning mellom de ulike aktørene innenfor religionsdialog. - Bidra til å definere begrepet dialog i den offentlige debatten.				
4) <u>Ressurs-materiell</u> - Videreutvikle temastedet om religionsmøte på www.kirken.no slik at det speiler religionsmøtets lokale, nasjonale og internasjonale karakter. Særlig oppdatere nettstedet med tanker, ideer og gode handlingsalternativer til bruk i nærmiljøene. - Utarbeide et hefte nr.3 om lokale erfaringer fra religionsdialog og				

<p>samhandling i samarbeid med Norges Kristne Råd.</p>				
<p>5) <u>Nettverksbygging</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke Nettverk for lokale religionsdialoger i Oslo. - Hjelpe andre bispedømmer til å opprette lignende nettverk som det i Oslo. - Bidra til opprettelse og drift av et forum for anvendt religionsteologi i samarbeid med Emmaus. - Arbeide for et mulig senter for religionsdialog i Oslo. 				
<p>6) <u>Bidra til tjenlige arenaer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ivareta medlemskapet i Samarbeidsrådet for Tros- og livssynssamfunn gjennom deltagelse på årsmøtet, rådsmøter og arbeidsutvalg. - Legge til rette for, og følge opp deltakelse i "lokale dialoger" - Følge opp STLs forum for religiøse ledere. - Gjennomføre to til tre møter i Kontaktgruppen med Det Mosaiske Trossamfund og tre til fire møter i Kontaktgruppen med Islamsk Råd Norge. - Ta initiativ til en dialog-gruppe mellom MKR, IRN og DMT og gjennomføre minst et møte. - Følge opp og ivareta medlemskapet i Oslokoalisjonen for tros- og Livssynsfrihet 				
<p>7) <u>Internasjonale kontakter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Holde ved like og videreutvikle kontakten med nordiske aktører som arbeider med lokale religionsmøter, særlig "Folkekirken og religionsmøde" i Århus, Svenske kyrkan, EKD og St. Phillip's Centre i Leichester. - Etablere samarbeidsrelasjoner til ECRL. - Styrke samarbeidet med KV, LVF, KEK, Poorvokirkene og Dnks vennskapskirker mht. religionsdialog. 				
<p>8) <u>Økumenisk samarbeid i Norge omkring religionsdialog</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbeide med Norges Kristne Råd i å øke engasjementet for religionsdialog i medlemskirkene. - Bidra til å øke engasjementet om religionsdialog i 				

Flyktningenettverket.				
9) <u>Trosfrihet</u> - Fortsette å profilere felleserklæringa om trosfrihet og konvertering i ulike sammenhenger nasjonalt og internasjonalt.. - Styrke samarbeidet med Oslokoalisjonen og sammen med dem arrangere en konferanse om trosfrihet, konvertering og retningslinjer for misjon.				
10) <u>Oppfølging av KM-vedtak</u> - Bidra sterkere i debatten om religionspluralisme, integrering og det norske samfunnet. - Gjennomføre møter med Utlendingsnemnda, Utlendingsdirektoratet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og ulike politiske partier.				

2.5.3. Misjon og evangelisering

Resultatmål for feltet: Finne tjenlige samarbeidsstrukturer og –tiltak med organisasjoner og bispedømmer for å fremme misjon og evangelisering i menighetene.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar:				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeidspartnere	Eksterne Samarbeidspartnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Gjennomgå og utvikle samarbeidet med misjonsorganisasjonene i SMM: organisasjonsmodell, møtестruktur og –innhold, representasjon. Drøfte misjonsstrategiske spørsmål.	KR	Misjonsorganisasjonene i SMM	6	B (SMM): 3.000 E (SMM): 3.000
2) Utvikle samarbeidet mellom sentralt og regionalt nivå, koordinere arbeidet i bispedømmene	KR	Bispedømmene, de regionale SMM	4	B (SMM): 7.000 E (SMM): 7.000
3) Gjennomgå oppfølgingen av KM-2005: En misjonerende kirke.		Misjonsorganisasjonene	2	

4) Følge opp satsningen på informasjon og kommunikasjon av misjon på www.kirken.no	Info-avdelingen	Misjonsorganisasjonene, misjonskonsulentene	3	
5) Oppprioritere utvikling av ressursmaterieill til menighetene	TRO KIRKE	” ” IKO, Diakonforbundet	6	B (SMM): 25.000 E (SMM): 25.000
6) Styrke fokuset på misjonal kirketenkning med særlig vekt på trosopplæring, ungdomsarbeid, diakoni og menighetsutvikling	TRO KIRKE	Misj.org., misj.kons., menighetsutv.nettverk	4	B (SMM): 25.000 E (SMM): 25.000 B (Avd): 20.000
7) Bidra til å få i gang et arbeid med misjon i NKR, rundt ”Edinburgh 2010”, og til å videreføre et arbeid med misjon i KEK		NKR/NORME Areopagos og NMS	3	B (Avd): 20.000 E (Areop): 30.000
8) Avklare DSRs rolle i å styrke arbeidet med kristen spiritualitet og møtet med nyåndeligheten	KR	Areopagos, PF, NKR, retreatsteder, Utdanningsinstitusjoner	2	B (Avd): 20.000
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeidspartnere	Eksterne Samarbeidspartnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) - Ansette ny daglig leder og føre vedkommende inn i arbeidet. - Forberede og gjennomføre 3 ordinære SMM-møter, samt AU møter.				
2) - Avholde en to-dagers fellessamling for SMM nasjonalt og regionalt. - Ha dialog med stiftsdirektørene. - Utarbeide prioriteringsbrev til misjonskonsulentene. - Ide- og erfaringsutveksling pr epost i et nettverk med misjonskonsulentene og misjonsorganisasjonene. - Besøke noen bispedømmer.				
3) - Konsultere SMMs leder - Trekke inn de sentralkirkelige rådene for å identifisere nye tiltak				
4) - Legge ut nytt stoff mest mulig fortløpende. - Avsette en uke i semesteret til utvikling av nettsidene				
5) - Avholde inntil 4 møter i SMM-Praktisk arbeidsgruppe. Arbeide bl.a. med disse tiltakene: - Lage en bok med bønner av barn i den verdensvide kirke m/IKO - Lage et hefte om diakoni, misjon og menighet m/Diakonforbundet				

- Utarbeide en nettbasert ide-ressurs for menighetene				
6) - Utlyse og tildele et menighetsstipend for misjon i trosopplæringen - Identifisere tiltak sammen med ungdomskonsulentene i KR - Spille misjonale kirketenkning inn i nettverk for menighetsutvikling - Samarbeide om en oppfølgingskonferanse om Nye menighetsformer				
7) - Lage et hefte "Fra hele verden til hele liv" om misjonstenkning og misjonsmotivasjon i et 100-års perspektiv 1910-2010 - Bidra finansielt og innholdsmessig til KEKs misjonsprosjekt				
8) - Avklare et samarbeid med Areopagos og identifisere nye tiltak Innenfor rammen av et slikt samarbeid - Sikre videreføring av Samrådsgruppa for nyreligiøsitet og Kirkerådets årlige samling for retreatbevegelsen				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Videre tiltak, planer og strategier må avvente ansettelse av ny daglig leder i SMM og sees i lys av hva gjennomgangen av SMM-samarbeidsmodellen fører til.			

2.6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Stimulere til utfoldelse av kunst og kultur innen kirken.

2.6.1. Kultur og kirkemusikk

Resultatmål for feltet: Utvikle ny plan for kirkemusikk i Den norske kirke

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for bemanning og forvaltning				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum

1) Vedta Plan for kirkemusikk på Kirkemøtet			Oppnevnt plangruppe	6	B: 20.000,-
2) Tilrettelegge for nettverk av kultursentra og ha struktur på plass (forutsatt statlig finansiering)			KKD, Oslo bispedømme	2	
3) Vurdere opprettelse av Nasjonalt utvalg for pilegrimsarbeid			Div. bdr.	1	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:		Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utarbeide forslag som sendes på høring våren , behandles i KR februar og september			bdr, KA, MFO, utd. inst.,		
2) Tilrettelegge for en best mulig struktur for nettverket i samarbeid med KKD og Oslo bispedømme.			KKD, Oslo bispedømme	2	
3) KR-sak febr 08					
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008					
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011					
2009	Implementering av Plan for kirkemusikk. Videre utbygging av eventuelt nettverk av kultursentra.				
2010	Videre utbygging av eventuelt nettverk av kultursentra. Videre utbygging av eventuelt nettverk av kultursentra.				
2011	Videre utbygging av eventuelt nettverk av kultursentra.				

2.7. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL - KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE – UTDANNING, FRIVILLIGE, STILLINGER OG ANSATTE.

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Legge til rette for økt deltakelse og styrking av det kirkelige demokratiet.

2.7.1. Kirkeordningsspørsmål

Resultatmål for feltet: Utarbeide planer og tiltak for en bred prosess for utvikling av Den norske kirkes ordning

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for bemanning og forvaltning				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utarbeide "Plan for utvikling av Den norske kirkes ordning 2008-2010"	Direktør, SKR	KKD	6	
2) Bearbeide erfaringer og resultater fra forsøks- og utviklingsarbeid	Infoavdelingen, SKR	KKD, KA, forsøksenheter	20	P: 200.000.-
3) Legge til rette for økt valgdeltakelse og styrking av det kirkelige demokratiet (ved valgene 2009-2010)	Infoavdelingen, SKR	KKD, BDR, KA, FR, MR, KIFO, andre forskningsmiljøer, Kompetanserådet	24	
4) Følge opp stortingsmelding om stat og kirke, samt sak KM 8/07 og 9/07	Direktør, MKR, SKR	KKD, regjeringen, Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget, Nettverk for kirkerett i Norden, Ekumenisk Institut för Norden, Bispemøtet, BDR, NKR (religionspolitisk utvalg), STL	10	
5) Forberede og sette i gang prosesser vedrørende kirkelig organisering, organisering av arbeidsgiveransvar i kirken og	Direktør, Trosopplæring,	KKD, BDR, BM, KA,	26	

framtidig finansieringsordning for Den norske kirke	Adm.avd, SKR	fagforeningene, prostene, FR, kirkeverger		
6) Utarbeide utkast til helhetlig planverktøy for menighetsplanlegging/ struktur for arbeid med menighetsutvikling	Direktør, Trosopplæring, Kirke og samfunn, SKR	KKD, BDR, BM, KA	10	P:
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utarbeide plandokument			6	
2) Systematisere erfaringer og resultater fra forsøk Publisere rapport med forsøks erfaringene			12 8	
3) 3a. Utarbeide tiltaksplan for informasjon, kurs og andre tiltak som skal legge til rette for økt valgdeltakelse og styrking av det kirkelige demokratiet Få frem erfaringer og modeller som kan bidra til at rådsarbeid blir mer attraktivt. Vurdere behovet for endringer i regler for valg av menighetsråd og fellesråd og oppfølging/videreutvikling/revidering av prøveordningene Igangsette arbeidet med Håndbok for menighetsråd/fellesråd 3b. Utarbeide forsøksordning med kombinasjon av direkte og indirekte valg til bispedømmeråd og kirkemøte 3c. Initiere forskningsprosjekter ang. det kirkelige demokrati, forberede valgundersøkelse i 2009-2010 3d. Utrede spørsmålet om alternative soknestørrelser, valgmenigheter, soknebåndsløsning			8 8 8	
4) 4a. Seminarer ang stortingsmeldingen for KUF-komiteen, Kirkerådet o.a. 4b. Medarrangør av nordisk kirkerettskonferanse, Voksenåsen 11.-13.april 4c. Kontakt med KKD og regjeringen om videre prosess ang. stat og kirke			2 3 1	

4d. Utrede åremål for biskoper, evt. bidra i utforming av ny ordning for bispevalg/nominasjon av biskop (oppfølging av sak KM 9/07) Se for øvrig delmål 1 for oppfølging av sak KM 8/07 ”Grunnlovsforankring, kirkelov og kirkeordning for Den norske kirke”			2	
5) 5a. Forprosjekt ang. kirkelig organisering med sikte på bred prosess i 2009 5b. Planlegge og sette i gang videre arbeid om organisering av arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke med sikte på KM-sak i 2009 5c. Arbeide med framtidig finansieringsmodell for Dnk – forprosjekt med tanke på bredere prosess i 2009. Testcase: Fordelingssystem for trosopplæringsmidler (utarbeides 2008)			6 6 14	
6) Studietur til Sverige, Forsamlingsinstruksjon Utarbeide skisse til planverktøy/ system for menighetsutvikling			2 9	
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Videre arbeid med kirkeordningsmessige delområder i henhold til ”Plan for utvikling av Den norske kirkes ordning 2008-2010”. Videre systematisering av FoU-erfaringer med sikte på utvikling av kirkeordningen. Forberedelse og gjennomføring av kirkelige valg, valgundersøkelse 2009 og annen datafangst til forskning på det kirkelige demokratiet.			
2010	Videre arbeid med kirkeordningsmessige delområder i henhold til ”Plan for utvikling av Den norske kirkes ordning 2008-2010”. Evaluering av forsøk ved kirkelige valg 2009-2010. Forskning vedrørende det kirkelige demokrati – valgundersøkelsen 2009.			
2011	Oppsummering av arbeidet med kirkeordningsmessige delområder i henhold til ”Plan for utvikling av Den norske kirkes ordning 2008-2010”. Forskningsrapport vedrørende det kirkelige demokrati – valgundersøkelsen 2009.			

2.7.2. Kirkens organisasjon og ledelse

Resultatmål for feltet: Styrke samhandling mellom kirkens ulike organer, ved at det gradvis utvikles flere og bedre felles verktøy til beste for kirkelige hovedoppgaver.

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar: Seksjon for bemanning og forvaltning				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Gjennomføre offentlig anskaffelse og etablere nye avtaler om videreføring av Dnks medlemsregister		IT-firma	100	
2) Utvikle elektronisk kirkebokføring		IT-firma	20	
3) Utvikle nødvendig 1. linje support- og servicekontor		IT-firma	30	
4) Styrke samordningen av en bedre statistikk for Den norske kirke	Info	SSB, NSD, KIFO, KKD, KA	10	
5) Legge til rette for, og medvirke til, at de nye planene og reformene i Dnk kan innarbeides i menighetene som nyttige verktøy til menighetsutvikling.	Seksjon for forvaltning og bemanning, Seksjon for kirke og samfunn, Trosopplæringssekretariatet, Liturgisk senter	KA, undervisningsinstitusjonene, yrkesorganisasjonene, bispedømmekontorene	20	P:
6) Utarbeide gode og retningsgivende dokumenter for de ulike nivåer i kirken.	Direktørs stab, alle avdelinger i de sentralkirkelige råd, de tre råd og Kirkemøtet.	Bispedømmeråd, organisasjoner og råd innenfor Den norske kirke	15	
II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeidspartnere	Eksterne samarbeidspartnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Nytt kirkelig IKT-system a) Utvikle ny løsning for registrering, lagring og ekstrahering/rapportering av data fra medlemsopplysninger for Den norske kirke.	Bemanning og forvaltning, informasjons-avdelingen, trosopplærings-sekretariatet	De ulike organer i kirken, eksterne registre, div IT-firma, konsulenter mm	100	

<p>I dette inngår</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestille, spesifisere, prototype og teste IKT-løsning - i samarbeid med IKT-firma som leverandør å utvikle, teste og implementere systemet - bistå IKT-firma i å utvikle infrastruktur for systemet. - ivareta kirkens behov for sikring av datamaterialet <p>b) Videreutvikle IKT-samarbeidet mellom ulike organ i kirken og med eksterne registre.</p> <p>c) Videreutarbeide strategi og rutiner for saksbehandling i kirken.</p>				
<p>2) Videreutarbeide strategi og rutiner for kirkebokføring</p>		Kirkelige fellestråd	10	
<p>3) Opplæring i supportverktøy fra leverandør. Utvikle strategi og plan for 1.-linjeenhet for brukerstøtte i KR</p>		Kirkelige fellestråd	30	
<p>4) - Videreutviklet samarbeidet <u>med SSB</u> om KOSTRA-rapportering, personellstatistikk, økonomistatistikk og kvalitetsindikatorer, kobling av databaser og utvikling av soknekoder/organisasjonsnummer, <u>forenkling av rapporteringssystemet</u>, samt utvikle standardiserte rapporteringsformer. Avholde statistikk-seminar for brukere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvikle mer <u>enhetlige rapporteringsformer</u> mellom KKD, bispedømmerådene og KR når det gjelder årsrapportering og tilstandsrapportering mht. resultatmål, måloppnåelse, jf. tildelingsbrevet 	KR, Medlemsregisteret	<p>SSB, NSD, KIFO, KKD, KA, BDR.</p> <p>Div. referanse- og styringsgrupper</p> <p>KIFO m.fl.</p>	26	<p>B (NSD-avtalen)</p> <p>300.000</p>

<p>- Videreutviklet <u>NSDs Kirke database</u> ved hjelp av Nesstar-programmet og lagt til rette for <u>rapporter og tidsserier</u> som er tjenlige for kirkelige organer</p> <p>- Videreutviklet samarbeidet med <u>KIFO mht. kirkeforskning og analyse av den kirkelige statistikken</u> og publiseringsformer</p> <p>- Igangsette arbeidet med å etablere et forskningsmiljø som kan samle og analysere forskning og data innen <u>kultur- og samfunnsforskning</u> som er relevant for kirkelige organer planarbeid. Vurdere å inngå tettere samarbeid med div. forskningsmiljøer</p>				
<p>5) Fortsette arbeidet i Plangruppa med å samordne og gjennomtenke implementeringen i et helhetsperspektiv. Skaffe oversikt over pågående arbeid med å innarbeide nye planer og systematisere dette i en plan. Utarbeide et redskap for helhetlig menighetsplanlegging og presentasjonsopplegg for helhetstenkning omkring implementeringen av nye reformer og planer i menighetene. Driver informasjon og kursing/opplæring på ulike nivåer og sammenhenger i kirken.</p>				
<p>6) a) Utarbeide visjonsdokument for Den norske kirke som kan gi retning for ulike nivåer i kirken. b) Utarbeide årsplan og årsmelding for De sentralkirkelige råd.</p>	<p>Direktørs stab, alle avdelinger i de sentralkirkelige råd, de tre råd og Kirkemøtet.</p>	<p>Bispedømmeråd, organisasjoner og råd innenfor Den norske kirke</p>	<p>a) 8 b) 10</p>	
<p>III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008</p>				
<p>IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011</p>				
<p>2009</p>	<p>a) Utvikle elektronisk løsning for føring av kirkebok for Den norske kirke</p>			
<p>2010</p>	<p>a) Utvikle elektronisk saksbehandlersystem for Den norske kirke</p>			

2.7.3. Utdanning, frivillige, stillinger og ansatte

Resultatmål for feltet:

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar:				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Evaluere ordning for godkjenning av prester uten cand.theol-grad på KM			4	
2) Utrede om en skal endre krav til grunnutdanning for diakoner	Diakonirådgiver	Utdanningsinst./Diakonforb./KA	3	
3) Sekretariatsarbeid for Evalueringsnemnda		Evalueringsnemnda	3	B: 20 000
4) Starte utredning rundt spørsmål om ordninger for godkjenning av utd. på lavere nivå enn master innenfor undervisning, diakoni og kirkemusikk (KM 06/02)			3	
5) Avklare forhold til stillinger innen trosopplæringen og særskilte stillinger over statsbudsjettet innen kirkelig undervisning og diakoni.	Trosopplæringssekretariatet/ seksjon for bemanning og forvaltning		4	
6) Etablere en ressursgruppe for å samle erfaringer mht. rekruttering, veiledning av <u>frivillig medarbeiderskap</u> innen ulike sektorer og omfanget av denne innsatsen i menighetene.		BDR, kirkeverger, KA, Inst. for samf.forskning		
7) Avklart den diakonale tjeneste i forhold til den ordinerte tjeneste		Fagforeninger, KA, BM, ans i KR. Institusjoner og ressurspersoner	4	
8) Gjennomføre et forprosjekt for rekruttering til kirkelige stillinger og utdanninger		Fagforeninger, KA, studieinstitusjoner, KKD	3	P: 100 000,-

II. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1)Innhente erfaringer fra arbeidsgiversiden (fra arbeidstakerne er det innhentet erfaringer allerede)				
2) Opprette arbeidsgruppe med representanter fra utdanning og repr. fra arbeidstaker/-giver				
3)				
4) Må avklare hvor pkt 4 og 5 overlapper hverandre og hvilke egne problemstillinger som pkt 4 har				
5)				
6)				
7)				
8) - Utrede og identifisere forhold som virker rekrutterende til kirkelig tjeneste. - Identifisere hvilken oppgavefordeling som er tjenlig mellom de ulike kirkelige organer/institusjoner - Utrede en tjenlig organisering, hvor det sikres en best mulig koordinert satsning, bred deltakelse samt med lokalt rekrutteringsarbeid som hovedfokus - Arbeide for å sikre en tilstrekkelig finansiering for et for et kontinuerlig rekrutteringsarbeid				
III. Risikoanalyse i forhold til resultatmål for 2008				
IV. Tiltak, planer og strategier for perioden 2009, 2010 og 2011				
2009	Forberede evt sak til KM om godkjenning av utdanninger av lavere grad.			

Avhengig av vedtak i saken om den diakonale tjeneste i forhold til den ordinerte tjenesten vil en måtte arbeide med forholdet mellom stillingene og utdanningskrav, kvalifikasjonskrav.
 Bør starte opp et større arbeid om stillingsstruktur og kompetansekrav for stillingene i kirken. Er et arbeid som vil kreve ressurser over flere år.

2.8. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Påse at egen virksomhet har en organisering, kompetanse og kapasitet som er brukerorientert og tilpasset oppgavene.

2.8.1. Organisering og administrasjon

Resultatmål for feltet:

Avdelinger / seksjoner med hovedansvar:				
I. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Interne samarbeids-partnere	Eksterne Samarbeids-partnere	Ukeverk	P/B/E + Sum
1) Utvikle en kompetanseplan for Kirkerådet	Arbeidstakerorg.		6 ukeverk	B
2) Evaluere og gjennomføre et organisasjonsutviklingsprosjekt for å få en bedre organisering i forhold til utfordringer	Arbeidstakerorg.		15 ukeverk	B+100 000
3) Videreføre prosjektet med risikoanalyse i mål- og resultatstyringen			10 ukeverk	B
4) Utrede og implementere mottaket for gjester til Kirkens Hus			3 ukeverk	B